

Genesis 37

1 En Jakob woonde in het land 'der vreemdelingschappen zijns vaders, in het land Kanaän.

2 Dit zijn Jakobs ²geschiedenissen. Jozef, zijnde een zoon van zeventien jaren, weidde de kudde met zijn broeders (en hij was een jongeling), met de zonen van Bilha, en de zonen van Zilpa, zijns vaders ³vrouwen; en Jozef bracht hun ⁴kwaad gerucht tot hun vader.

3 En Israël had Jozef lief, boven al zijn zonen; want hij was hem een ⁵zoon des ouderdoms; en hij maakte hem een ⁶veelvervigen rok.

4 Als nu zijn broeders zagen, dat hun vader hem boven al zijn broederen liefhad, ⁷haatten zij hem, en konden hem niet vredelijk toespreken.

5 Ook ⁸droomde Jozef een droom, dien hij aan zijn broederen vertelde; daarom haatten zij hem nog te meer.

6 En hij zeide tot hen: ⁹Hooftoch dezen droom, dien ik gedroomd heb.

7 En ziet, wij waren schoven bindende in het midden des velds; en ziet, mijn schoof stond op, en bleef ook staande; en ziet, ¹⁰uw schoven kwamen rondom, en bogen zich neder voor mijn schoof.

1 Gen. 17:8; 23:4; 28:4;
36:7; Hebr. 11:9-16.
2 Gen. 2:4; 5:1; 6:9; 10:1.
3 Gen. 30:4,9; 35:22.

4 1 Sam. 2:22-24; 1 Kor.
1:11; 5:1; 11:18.
5 Gen. 44:20.

6 Gen. 37:23,32; Richt.
5:30; 2 Sam. 13:18; Ps.
45:13,14; Ez. 16:16.

7 Gen. 37:11,18-20; 4:5;
27:41; 49:23; 1 Sam.
16:12,13; 17:28; Joh. 7:3-5.

8 Gen. 37:9; 28:12; 40:5;
41:1; 42:9; Num. 12:6; 1
Kon. 3:5.
9 Gen. 44:18; Richt. 9:7.
10 Gen. 42:6,9; 43:26;
44:14.

COMMENTAAR

Gen. 37:1 Jakob bleef in het land van 'de vreemdelingschappen van zijn vader' wonen, nadat Ezaü bezittingen had verkregen en heerschappij uitoefende in Seïr (Gen. 24:2-9. Hebr. 11:13-16).

Gen. 37:2 'Met 'de geschiedenissen van Jakob' wordt de geschiedenis van Jakob en zijn huisgezin bedoeld (Gen. 35:23-26). De geschiedenis van Ezaü was door de geïnspireerde schrijver afgesloten; hij had zich aangesloten bij de heidenen, laat hem dan ook maar tot hen gerekend worden. Over Jakob en het uitverkoren zaad had Mozes echter nog veel te vermelden. ◇ Jozef werd bij zijn opvoeding, ook al was zijn vader zeer op hem gesteld, niet met fluwelen handschoenen aangepakt, zodat hij eraan gewend raakte hard te moeten werken. Reeds als 'een jongeling', vergezeld hij de zonen van Bilha en Zilpa, en hielp hen bij het hoeden van de schapen. Mogelijk heeft zijn vader gedacht dat de zonen van Bilha – de dienstmaagd van zijn moeder – hem gunstig gezind zouden zijn; en dat de zonen van Zilpa – de dienstmaagd van Lea – hem gunstiger gezind zouden zijn dan die van Lea zelf. Jozef was echter getuige van hun wangedrag en meldde dit aan zijn vader opdat zij voor hun misdaden, die hij niet kon voorkomen, door Jakob zouden worden terechtgewezen, en deze zouden worden beteugeld.

Gen. 37:3 Jakob had pas een zoon bij zijn geliefde Rachel gekregen, toen hij zeven jaren met haar getrouwd was, en reeds op gevorderde leeftijd was gekomen. Benjamin was bij uitstek 'een zoon des ouderdoms', maar ook Jozef was nog jong. ◇ Zijn andere zonen hadden hem in vele dingen verdriet gedaan en te schande gemaakt; maar Jozef lijkt al vroeg blij te hebben gegeven van een wijsheid en vroomheid, die hem later in zijn leven zo zouden sieren. Daarom was hij voor Jakob de belangrijkste aardse vertroosting die hij na de dood van Rachel genoot; en als teken van zijn bijzondere genegenheid kleeft hij hem in 'een veelkleurige rok', letterlijk 'een mantel van kleuren' of 'een mantel van stukken', want het woord 'veel' ontbreekt in de grondtekst. ◇ Hoe men dit ook moge opvatten, het is duidelijk dat dit kleed beschouwd werd als iets wat uitstak boven de kleding die door de anderen gedragen werd; en deze onderscheiding van hem ten opzichte van zijn broers lijkt aanstootgevend en onverstandig geweest te zijn geweest. Gen. 37:4

De voorkeur die blijkbaar aan Jozef gegeven werd, wekte de afgunst van zijn broers op; en de reden voor die voorkeur, namelijk zijn wijsheid en vroomheid, riep hun vijandschap op. Ze waren zich van zijn hoogstaande karakter bewust, en haatten hem daarom, want ze beschouwden Jakobs goedkeuring van zijn gedrag als een verwijt tegen het hunne; en dit alles werd nog versterkt door het feit dat hij van hun boze daden melding maakte. ◇ Hierin was Jozef een type van Christus, de Geliefde van de Vader, Die om die reden bij de Joden, en de wereld, afgunst en haat opwekte; niet ondanks, maar juist vanwege Zijn uitnemendheid, aangezien hierdoor hun huichelarij en goddeloosheid aan het licht werd gebracht en veroordeeld; en omdat Hij ook 'van hen getuigde, dat hun werken boos waren' (Joh. 7:7). Dit vloeide voort uit de oude vijandschap 'tussen het Zaad van de vrouw, en het zaad van de slang' (Gen. 3:15).

Gen. 37:5 God gaf Jozef door bovennatuurlijke dromen reeds tevoren een aanduiding van zijn toekomstige grootheid, om hem voor te bereiden op de beproevingen die hem eerst te wachten stonden, en hem daarin te ondersteunen. ◇ Henry merkt hierbij op, dat Jozef van zijn bevordering droomde, maar niet van zijn gevangenschap; zoals jonge mensen geneigd zijn om van voorspoed te dromen, maar niet aan verdrukking te denken.

Gen. 37:6-9 Sommige uitleggers vinden dat Jozef er verkeerd aan deed om zijn dromen bekend te maken, maar waarschijnlijk heeft hij zich hiertoe door een goddelijke ingeving laten leiden. Het was om meerdere redenen goed dat deze dromen bekend zouden worden; anders zou het inderdaad onverstandig zijn geweest. Zijn broers interpreterden de droom op de juiste wijze, al gruwden ze van die uitleg. In hun pogingen om de vervulling ervan te verijdelen, hebben ze geen moeite gespaard en zijn zelfs voor de meest wrede misdaden niet teruggedeinsd; en desondanks waren zij zelf de instrumenten die voor de vervulling van deze dromen gebruikt werden. ◇ Zo hebben ook de Joden de gelijkenissen van Christus, en de aanduidingen die Hij van Zijn koninkrijk gaf, begrepen. Ze waren echter vastbesloten dat Hij geen koning over hen zou zijn, en spanden samen om Hem ter dood te brengen; terwijl ze juist door Zijn kruisiging de weg hebben gebaad voor Zijn verhoging, die ze juist hadden willen voorkomen. ◇ 'De haat van Jozefs broers had godsdienstige wortels. De gedachte

8 Toen zeiden zijn broeders tot hem: ¹⁰Zult gij dan ganselijk over ons regeren: zult gij dan ganselijk over ons heersen? Zo haatten zij hem nog te meer, om zijn dromen en om zijn woorden.

9 En hij droomde nog ¹²een anderen droom, en verhaalde dien aan zijn broederen; en hij zeide: Ziet, ik heb nog een droom gedroomd, en ziet, ¹³de zon, en de maan, en elf sterren bogen zich voor mij neder.

10 En als hij het aan zijn vader en aan zijn broederen verhaalde, bestrafte hem zijn vader, en zeide tot hem: Wat is dit voor een droom, dien gij gedroomd hebt; ¹⁴zullen wij dan ganselijk komen, ik, en uw moeder, en uw broeders, om ons voor u ter aarde te buigen?

11 Zijn broeders dan ¹⁵benijdden hem; doch zijn vader ¹⁶bewaarde deze zaak.

12 En zijn broeders gingen heen, om de kudde van hun vader te weiden ¹⁷bij Sichem.

13 Zo zeide Israël tot Jozef: Weiden uw broeders niet bij Sichem? ¹⁸Kom, dat ik u tot hen zende. En hij zeide tot hem: ¹⁹Zie, hier ben ik!

14 En hij zeide tot hem: Ga toch heen, ²⁰zie naar den welstand van uw broederen, en naar den welstand van de kudde, en breng mij een woord wederom. Zo zond hij hem uit het dal ²¹Hebron, en hij kwam te Sichem.

15 En een man vond hem (want ziet, ²²hij was dwalende in het veld); zo vraagde hem deze man, zeggende: ²³Wat zoekt gij?

16 En hij zeide: Ik zoek mijn broederen; ²⁴geef mij toch te kennen, waar zij weiden.

17 Zo zeide die man: Zij zijn van hier gereisd; want ik hoorde hen zeggen: Laat ons naar ²⁵Dothan gaan. Jozef dan ging zijn broederen na, en vond hen te Dothan.

18 En zij zagen hem van verre; en eer hij tot hen naderde, ²⁶vloegen zij tegen hem een listigen raad, om hem te doden.

19 En zij zeiden de een tot den ander: Ziet, daar komt die meester-dromer aan!

20 Nu komt dan, ²⁷en laat ons hem doodslaan, en hem in een dezer kuilen werpen; en wij zullen zeggen: een boos dier heeft hem opgegeten; ²⁸zo zullen wij zien, wat van zijn dromen worden zal.

21 ²⁹Ruben hoorde dat, en verlostte hem uit hun hand; en hij zeide: Laat ons hem niet aan het leven slaan.

22 Ook zeide Ruben tot hen: Vergiet geen bloed; werpt hem in dezen kuil die in de woestijn is,

11 Gen. 37:4; Ex. 2:14; 1 Sam. 10:27; Ps. 2:3-6; 118:22; Luk. 19:14; 20:17; Hand. 4:27,28; 7:35.
12 Gen. 41:25,32.
13 Gen. 37:10; 43:28; 46:29; 47:12; 50:15-21; Hand. 7:9-14.

14 Gen. 27:29; Jes. 60:14; Filipp. 2:10,11.
15 Jes. 26:11; Matth. 27:18; Mark. 15:10; Hand. 7:9.
16 Dan. 7:28; Luk. 2:19,51.
17 Gen. 37:1; 33:18; 34:25-31.
18 1 Sam. 17:17-20;

Matth. 10:16; Luk. 20:13.
19 Gen. 22:1; 27:11,18; 1 Sam. 3:4,5,6,8,16.
20 1 Sam. 17:17,18; Jer. 29:7; Luk. 19:42.
21 Gen. 23:2; 35:27; Num. 13:22; Joz. 14:13,15.
22 Gen. 21:14.

23 Richt. 4:22; Joh. 1:38,39; 4:27; 18:4,7; 20:15.
24 Hgl. 1:7.
25 2 Kon. 6:13.
26 1 Sam. 19:1; Ps. 31:13; 37:12,32; 94:21; Matth. 21:38; 27:1; Mark. 12:7; 14:1; Luk. 20:14,15; Joh. 11:53; Hand. 23:12.

27 Ps. 64:5; Spr. 1:11,16; 6:17; 27:4.
28 1 Sam. 24:21; 26:2; Matth. 2:2-16; 27:40-42; Mark. 15:29-32; Joh. 12:10,11; Hand. 4:16-18.
29 Gen. 35:22; 42:22.

dat God besloten had om hem te eren, terge de hen bovenmate. Datzelfde kan worden gezegd van boosaardigheid van Kain jegens Abel, van Ezau jegens Jakob, van Saul jegens David, en van de Farizeeën jegens de Heere der heerlijkheid.' Fuller.

Gen. 37:10,11 Mogelijk wilde Jakob de verontwaardiging van zijn andere zonen temperen; maar het is duidelijk, dat hij meende dat deze droom iets bovennatuurlijks had. ◇ Rachel, de moeder van Jozef, was overleden; maar Lea was waarschijnlijk nog in leven. Het is echter ook mogelijk dat Jakob slechts de gehele familie wilde aanduiden, en in het bijzonder al zijn broers.

Gen. 37:12-14 Sichem lag ongeveer vijftienzig kilometer ten noorden van Hebron, waar Jakob woonde. Dothan (vers 17) lag nog ongeveer dertien kilometer verder. ◇ Jakob had weliswaar in Hebron een stuk land gekocht, maar zijn zonen waren waarschijnlijk op zoek gegaan naar betere weidegronden voor hun grote kudden, dan er in het gebied van Hebron beschikbaar waren. Gezien het kwaad dat zij de Sichemieten hadden aangedaan, is het opmerkelijk dat ze daarheen durfden te gaan. Jakob maakte zich zorgen over hun veiligheid. Had hij een vermoeden gehad van hun boosaardige vijandschap jegens Jozef, dan zou hij zijn lievelingszoon niet aan dit gevaar hebben blootge-

steld; hierin is echter de hand des Heeren te zien.

Gen. 37:15 'Dwalende': óf Jozef was de weg kwijtgeraakt, óf hij doorkruiste het land op zoek naar zijn broers.

Gen. 37:18-20 Deze halfbroers hadden met hun vader al even weinig mededogen als met Jozef. Misschien hebben ze er heimelijk wel plezier aan beleefd om hun vader teleur te stellen en verdriet te doen. Uit hun voorstel blijkt hoe extreem hun vijandschap was; en blijktens hun sarcastische opmerkingen over Jozefs dromen hadden ze op zijn minst een bang vermoeden, dat deze goddelijke voorzeggingen waren van de hoge positie die hij zou gaan innemen. 'Laten we hem doden', zeiden ze, 'dan kan hij over ons niet heersen'. ◇ In hun duivelse boosaardigheid bedachten ze meteen al een listig plan om hun misdaad verborgen te houden. Ik denk dat niemand, na het lezen van de tekstverwijzingen, eraan kan twijfelen dat Jozef in de meest strikte zin een type van Christus was. En het gedrag van zijn broers in deze omstandigheden, doet ons denken aan degenen van wie Christus gezegd heeft: 'nu hebben zij beiden Mij en Mijn Vader gezien en gehaat' (Joh. 15:24).

Gen. 37:21 Ruben had zich schuldig gemaakt aan een 'zodanige hoererij, die ook onder de heidenen niet genaamd wordt' (1 Kor. 5:1). Maar hier verzette hij zich tegen de verdorvenheid van zijn broers, die van een geheel andere

en legt de hand niet aan hem; opdat hij hem uit hun hand verlost, om hem tot zijn vader weder te brengen.

23 En het geschiedde, als Jozef tot zijn broederen kwam, zo ³⁰togen zij Jozef zijn rok uit, den veelvervigen rok, dien hij aanhad.

24 En zij namen hem, en wierpen hem in den kuil; ³¹doch de kuil was ledig; er was geen water in.

25 Daarna ³²zaten zij neder om brood te eten, en hieven hun ogen op, en zagen, en ziet, een reisgezelschap van ³³Ismaëlieten kwam uit ³⁴Gilead; en hun kemelen droegen specerijen en balsem, en mirre, reizende, om dat af te brengen naar Egypte.

26 Toen zeide Juda tot zijn broederen: ³⁵Wat gewin zal het zijn, dat wij onzen broeder doodslaan, en ³⁶zijn bloed verbergen?

27 Komt, en ³⁷laat ons hem aan deze Ismaëlieten verkopen, en ³⁸onze hand zij niet aan hem; want hij is ³⁹onze broeder, ons vlees; en zijn broederen hoorden hem.

28 Als nu ⁴⁰de Midianietische kooplieden voorbijtogen, zo trokken en hieven zij Jozef op uit den kuil, en ⁴¹verkochten Jozef aan deze Ismaëlieten voor twintig zilverlingen; die brachten Jozef naar Egypte.

29 Als nu Ruben tot den kuil wederkeerde, ziet, zo was Jozef niet in den kuil; toen ⁴²scheurde hij zijn klederen.

30 Gen. 37:3,32,33; Matth. 27:28.
31 Ps. 40:2; 88:6,8; 130:1,2; Jer. 38:6; Kglg. 3:52-55; Zach. 9:11.
32 Esth. 3:15; Amos 6:6.

33 Gen. 37:28,36; 16:11,12; 25:1-4,16-18; Ps. 83:6.
34 Gen. 43:11; Jer. 8:22.
35 Gen. 25:32; Ps. 30:9; Jer. 41:8; Rom. 6:21.

36 Gen. 4:10; Job 16:18; Ez. 24:7.
37 Ex. 21:16; Neh. 5:8; Matth. 26:15; 1 Tim. 1:10; Openb. 18:13.
38 1 Sam. 18:17; 2 Sam. 11:14-17; 12:9.

39 Gen. 29:14; 42:21.
40 Gen. 37:25; Num. 25:15,17; 31:2; Richt. 6:1-3; Ps. 83:9.
41 Gen. 45:4,5; Ps. 105:17; Zach. 11:12,13; Matth. 27:9; Hand. 7:9.

42 Gen. 37:34; 44:13; Num. 14:6; Richt. 11:35; Job 1:20; Joël 2:13; Hand. 14:14.

aard was! De menselijke verdorvenheid bewandelt allerlei wegen; sommigen zijn meer geneigd tot de ene zonde, anderen tot een andere.

Gen. 37:22-24 Ruben sprak alsof het zijn bedoeling was, dat ze Jozef in de put zouden moeten laten verhoorgeren. In werkelijkheid wilde hij hem echter naar Jakob terugbrengen, waarschijnlijk in de hoop daardoor weer bij zijn vader in de gunst te komen. Alhoewel zijn plan mislukte, heeft God dit toch gebruikt om het leven van Jozef te bewaren, waarvan oneindig belangrijke consequenties afhingen. ◇ Zo was Jozef, die in de gedachten van zijn broers reeds vermoord was en als het ware in de put was begraven, maar toch was behouden om verhoogd te worden, een type van de gekruisigde, begraven, opgestane en verheerlijkte Christus.

Gen. 37:25 De nakomelingen van Ismaël, Midian, Medan, en de andere zonen van Abraham bij Ketúra—die tot een menigte waren uitgegroeid, terwijl de nakomelingen van de beloofde Izak nog slechts gering in aantal waren—hadden zich in deze handel met elkaar verbonden.

Gen. 37:26,27 'Wat gewin?' Juda schijnt van nature tot hebzucht geneigd te zijn geweest, zoals dat later bij Judas het geval was. Voor hem was het een belangrijke reden om Jozef niet te doden, dat ze daarmee niets zouden winnen. Het woord 'gewin' wordt bijna altijd in een negatieve betekenis gebruikt.

Gen. 37:28 'Verkochten Jozef': zo werd Christus voor dertig zilveren penningen verkocht, en wel door een zekere 'Judas' of 'Juda', iemand met dezelfde naam als degene die had voorgesteld om Jozef te verkopen.

Gen. 37:29,30 Ruben lijkt oprecht bedroefd te zijn geweest toen hij zijn broer miste, en had ongetwijfeld het vermoeden dat hem iets was aangedaan. Mogelijk was hij ook bevreesd dat zijn vader tegen hem zijn ongenoegen te kennen zou geven, omdat hij in het bijzonder, als zijn oudste zoon, diens geliefde Jozef had moeten beschermen. Maar ook al was hij afwezig toen het plan om hem te verkopen was voorgesteld en uitgevoerd, toch heeft hij daarvan niets aan zijn vader verteld, mogelijk omdat hij bevreesd was

zich bij zijn broers gehaat te maken. Zo heeft hij uiteindelijk toch ingestemd met het plan om Jakob te misleiden.

Gen. 37:31,32 'Uws zoons rok': niet 'de rok van onze broer', of 'de rok van Jozef', maar 'van uw zoon', alsof zij, zelfs in deze wrede misleiding, hun vader nog zijn voorliefde voor Jozef wilden verwijten, en bijna insinueerden dat alleen Jozef als een zoon werd beschouwd!

Gen. 37:33,34 'Scheurde zijn klederen enz.': dit waren in de oudheid de tekenen waarmee men een groot verdriet te kennen gaf. Ook lijkt men hiermee een afschuw van de zonden te hebben willen aanduiden, en een veroetmoediging voor God vanwege deze zonden, als de oorzaak van het onheil. ◇ Dit is het eerste voorbeeld in de Schrift waarin het dragen van een zak vermeld wordt; zoals dat ook geldt voor het scheuren van de kleren door Ruben (Gen. 37:29).

Gen. 37:35 'Zijn dochteren': niet alleen Dina, maar eveneens de vrouwen van zijn zonen, want velen van hen waren inmiddels getrouwd. Zij allen trachtten Jakob te troosten. ◇ Zijn zonen lijken medelijden te hebben gekregen toen zij getuige waren van het buitengewoon grote verdriet van hun vader, maar dit ging bij hen niet zover dat zij hun boze daden hebben beleden. Hun houding heeft er mogelijk wel toe bijgedragen om het verdriet van hun vader te verlichten, en er zullen ook aannemelijk lijkende maatregelen getroffen zijn om het lichaam van Jozef te vinden. ◇ Het woord dat vertaald is met 'het graf', wordt elders met 'hel' vertaald. Met dit woord wordt de onzichtbare staat bedoeld, óf van het lichaam in het graf, óf van de ziel in de wereld van de geesten die zijn heengegaan. (Ps. 16:10. Hand. 2:25-32). ◇ Er werd niet van uitgegaan dat Jozef in een graf begraven was, maar Jakob verwachtte hem in een andere wereld te ontmoeten. Toch weende hij overmatig veel om hem, en zonder de gepaste berusting in de wil van God.

Gen. 37:36 'Midianieten': in de grondtekst staat 'Medanieten' in plaats van 'Midianieten'. (Gen. 25:2). ◇ Faraö was naam die voor de koningen van Egypte gebruikelijk was (Gen. 12:15-20). ◇ Pótifar lijkt volgens onze vertaling de overste van de trawanten – de lijfwacht – van Faraö ge-

30 En hij keerde weder tot zijn broederen, en zeide: ⁴³De jongeling is er niet; en ik, waar zal ik heengaan?

31 Toen namen zij ⁴⁴Jozefs rok, en zij slachtten een geitenbok, en zij doopten den rok in het bloed.

32 En zij zonden den veelervigen rok, en deden hem tot hun vader brengen, en zeiden: Dezen hebben wij gevonden; beken toch, of deze ⁴⁵uws zoons rok zij, of niet.

33 En hij bekende hem, en zeide: Het is mijns zoons rok! een ⁴⁶boos dier heeft hem opgegeten! voorzeker is Jozef verscheurd!

34 Toen ⁴⁷scheurde Jakob zijn klederen, en legde een zak om zijn lenden; en hij bedreef rouw over zijn zoon vele dagen.

43 Gen. 42:13; 32:36; Jer. 31:15.

45 Gen. 37:3; 44:20-23; Luk. 15:30.

47 Gen. 37:29; Joz. 7:6; 2 Sam. 1:11; 3:31; 1 Kon. 20:31; 21:27; 1 Kron. 21:16; Ezra

9:1; Neh. 9:1; Esth. 4:1-3; Job 1:20; 2:12; Ps. 69:11; Jes. 22:12,13; 36:22; 37:1,2; Jer. 36:24; Joël 2:13; Jona 3:5-8; Matth. 11:21; 26:65; Hand. 14:14; Openb. 11:3.

weest te zijn. In die hoedanigheid lijkt hij ook voor staatsgevangenen, en voor de terechtstelling van misdadigers, verantwoordelijk te zijn geweest.

PRAKTISCHE OPMERKINGEN

Gen. 37:1-30 Mensen die hun leven niet willen beteren, willen ook niet berispt worden, en zijn verontwaardigd over degenen die hen daaraan blootstellen; en al is het dikwijls van groot belang dat verborgen misdaden worden gemeld bij personen met gezag, die de schuldigen onder controle kunnen houden, toch is er niets wat zoveel wijsheid en oprechtheid vereist. We mogen dit nooit uit rancune of zonder dringende reden doen, maar altijd uit afkeer van de zonde en liefde voor de zondaar; en ook met terughoudendheid, want er zijn voor onszelf alleen maar onaangename gevolgen van te verwachten. \diamond Onder broers zal er dikwijls onenigheid voorkomen, vooral als ze elkaars tegenpolen zijn. Terwijl de ouders moeten wel te kennen moeten geven dat zij vrome en verstandige kinderen prefereren, zal dit juist vijandschap en afgunst opwekken bij degenen die trots en goddeloos zijn. Daarom moeten zij er zorgvuldig op toezien dat ze zulke boosaardige hartstochten niet opwekken, door op een zinloze en aanstootgevende wijze onderscheid te maken. Er is veel wijsheid van boven nodig, om te voorkomen dat er zaad van onenigheid wordt gezaaid, dat niet spoedig uit te roeien is. Want als boosaardigheid en afgunst zich eenmaal in het hart genesteld hebben, zullen deze door allerlei omstandigheden ontvlammen. Als er dan liefde wordt betoond aan iemand waarop een ander afgunstig is, wordt dat als haat jegens de afgunstige persoon opgevat. \diamond De uitnemendheid van iemands karakter en gedrag zal hem in de ogen van zijn rivaal nog meer gehaat maken. Wanneer deze hartstochten tot volle ontwikkeling gekomen zijn, breken zij door alle natuurlijke banden heen, door elke verplichting, elke betuiging van het geweten of van medelijden. En als dit alles geënt is op de vijandschap die aanwezig is in 'het zaad van de slang tegen het zaad van de vrouw', op godsdienstige vijandschap en de geest van vervolging, dan zal dat leiden tot de meest wrede misdaden, die zonder enige wroeging of aarzeling worden bedreven. \diamond Maar ook al weet de Heere dat Zijn gunstbewijzen deze duivelse neigingen zullen opwekken en in toenemende mate zullen doen ontvlammen, toch zal dat voor Hem geen reden zijn om de tekenen van Zijn goedkeuring achterwege te laten. Integendeel, Hij zal die juist kenbaar maken, om de kracht en de aard van deze lage hartstochten aan het licht te brengen, met het oog op de toekomstige bekering van de zondaar, óf om de rechtvaardigheid van diens veroordeling duidelijk te maken. Want Hij kan maken dat 'de grimmigheid des mensen' Hem tot lof zal zijn, en Hij zal 'het overblijfsel der grimmigheden opbinden.' (Ps. 76:11). Hij kan de kracht der menselijke

hartstochten in bedwang houden en matigen, en kan inwerken op hun humaniteit of natuurlijke gevoelens. Ook kan Hij ontsteltenis en panische angst bij hen opwekken, of hun egoïsme en hebzucht de vrije loop laten, of de vrees voor mensen, om de effecten van boosaardigheid en wraakzucht tegen te gaan. Zodoende kan Hij bewerkstelligen dat Zijn vijanden, tegen hun eigen bedoelingen in, slechts zover gaan, dat Zijn plannen worden gerealiseerd en de hunne worden verijdeld, en dat het welzijn en de verhoging van de gelovigen niet wordt geschaad, maar juist wordt bevorderd. \diamond Als Hij zijn dienaren tevoren aanduidingen geeft over hun toekomstige aanzien en verdiensten, dan kunnen die tevens beschouwd worden als aankondigingen van vele beproevingen die eraan vooraf zullen gaan. Want 'de nederigheid gaat vóór de eer' (Spr. 15:33; 18:12), en het menselijk hart is zelden voldoende vernederd als daaraan niet een periode van pijnlijke tucht is voorafgegaan.

Genesis 37:31-36 Men kan zich nauwelijks iets laaghartigers voorstellen, dan dat kinderen hun ouders beleedigen en in het hart treffen, terwijl hun belangrijkste fout hierin bestaat, dat zij hun kinderen teveel hebben verwend. Maar, ook al is het gedrag van het kind, in dit dikwijls voorkomende geval, nog zo laagbaar, toch deze beschikking van God wijs en rechtvaardig. \diamond Hoe meer liefde wij aan aardse voorwerpen schenken, des te groter is het onheil waaraan wij, als gevolg daarvan, worden blootgesteld; en als we ontroostbaar zijn wanneer deze voorwerpen van ons worden weggenomen, bewijst dit maar al te duidelijk hoe buitensporig onze gevoelens zijn, en hoezeer we deze heilzame slag nodig hadden. Toch zou ons leed dikwijls beëindigd en in vreugde veranderd zijn, als we heel de waarheid zouden weten. Daarom moeten wij, ook al weten we niet wat de Heere aan het doen is, rusten in het geloof dat we dat eens zullen weten en ermee in zullen stemmen. Zo zullen we onder ernstige beproevingen troost vinden, in plaats dat wij ondoordacht, en over het algemeen ten onrechte, tot de conclusie komen dat we 'rouw bedrijvende' in het graf zullen neerdalen. (Gen. 45:28; 48:11). \diamond Aangezien we niet weten wat ons nog kan overkomen voordat we sterven, is het goed om onszelf aan hard werken, zelfverloochening en nederigheid te gewennen. \diamond Wanneer mensen boze plannen hebben, vinden ze altijd wel een list om die uit te voeren, en een voorwendsel om ze te verhullen. Maar hoe eensgezind ze ook hun zonden verbergen, uiteindelijk zullen deze tot hun ontsteltenis toch aan het licht komen. \diamond Laten we echter in dit alles op Jezus zien, Die gehaat, benijd, vervolgd en verkocht is, en voor ons geleden heeft, ja, in zekere zin **door ons!** Want van nature zijn wij net zulke mensen als degenen die Hem gekruisigd hebben, en waren onze zonden de werkelijke oorzaak van Zijn lijden, dat de weg gebaad heeft voor Zijn verhoging als Middelaar. Zo is er, toen wij nog vijanden waren, een voorziening getroffen

35 En al zijn zonen, en al zijn dochteren ⁴⁸maakten zich op, om hem te troosten; maar hij weigerde zich te laten troosten, en zeide: ⁴⁹Want ik zal, rouw bedrijvende, tot mijn zoon in het graf nederdalen. Alzo beweende hem zijn vader.

36 En ⁵⁰de Midianieten verkochten hem in Egypte, aan Pótifar, een hoveling van Faraö, overster der trawanten.

Genesis 38

1 En het geschiedde ten zelve[n] tijde, dat Juda van zijn broederen aftoog, en hij ⁵¹keerde in tot een man van ⁵²Adullam, wiens naam was Hira.

2 En Juda ⁵³zag aldaar de dochter van een Kanaänietisch man, wiens naam was ⁵⁴Sua; en hij nam haar, en ging tot haar in.

3 En zij werd bevrucht, en baarde een zoon, en hij noemde zijn naam ⁵⁵Er.

4 Daarna werd zij weder bevrucht, en baarde een zoon, en zij noemde zijn naam Onan.

5 En zij voer nog voort, en baarde een zoon, en noemde zijn naam ⁵⁶Sela; doch hij was te Chezib, toen zij hem baarde.

6 Juda nu ⁵⁷nam een vrouw voor Er, zijn eerstgeborene, en haar naam was Thamar.

7 Maar Er, de eerstgeborene van Juda, was ⁵⁸kwaad in des HEEREN ogen; daarom doodde hem de HEERE.

8 Toen zeide Juda tot Onan: ⁵⁹Ga in tot uws broeders huisvrouw, en trouw haar in uws broeders naam, en verwek uw broeder zaad.

9 Doch Onan, wetende, dat dit zaad voor hem niet zoude zijn, zo geschiedde het, als hij tot zijns broeders huisvrouw inging, dat hij het verdierf tegen de aarde, ⁶⁰om zijn broeder geen zaad te geven.

48 2 Sam. 12:17; Job 2:11; Ps. 77:2; Jer. 31:15.

49 Gen. 42:38; 44:29-31; 45:28.

50 Gen. 37:28; 39:1.

51 Gen. 19:3; Richt. 4:18; 2 Kon. 4:8; Spr. 13:20.

52 Joz. 15:35; 1 Sam. 22:1; 2 Sam. 23:13; Micha 1:15.

53 Gen. 3:6; 6:2; 24:3; 34:2; Richt. 4:2; 16:1; 2 Sam. 11:2.

54 1 Kron. 2:3 Sua.

55 Gen. 46:12; Num. 26:19.

56 Gen. 38:11,26; 1 Kron. 4:21.

57 Gen. 21:21; 24:3.

58 Gen. 13:13; 19:13; 2 Kron. 33:6.

59 Lev. 18:16; Deut. 25:5-10; Ruth 1:11; 4:5-11; Matth. 22:23-27.

60 Jak. 4:5.

voor onze extreme nood. En toen we ons eenmaal bewust werden van onze ware aard en toestand, zijn we tot de ontdekking gekomen dat Hij al die tijd heeft gewacht op het juiste moment, om het kwade met het goede te overwinnen. Laten wij, terwijl we dagelijks uit Zijn volheid ontvangen, niet de benauwdheid van Zijn ziel vergeten, toen Hij voor onze zonden geleden heeft. Laten we treuren om onze misdaden, en onze zonden kruisigen die Hem gekruisigd hebben; en Hem liefhebben en dienen, en door de verdrukkingen heen Hem volgen.

COMMENTAAR

Gen. 38:1,2 De geïnspireerde geschiedschrijver breekt hier zijn relaas af, om enkele andere gebeurtenissen in Jakobs gezin te vermelden, die de oude aartsvader ongetwijfeld veel verdriet hebben bezorgd. Ook al waren Juda en zijn broers nog zo sterk gekant geweest tegen het huwelijk van hun zuster Dina met een onbesneden persoon, toch was hij, evenals waarschijnlijk al zijn broers, met een dochter van een onbesneden in het huwelijk getreden. ◇ De huwelijken van Israëlitische vrouwen met onbesneden personen waren feitelijk bij de wet verboden. Het was hun niet geoorloofd met heidenen te trouwen, tenzij deze de godsdienst van Israël volledig hadden aanvaard, en dus besneden waren; verder schijnt het nog in enkele andere gevallen geoorloofd te zijn geweest (Deut. 21:10-14. Richt. 14:1-4. Ruth 3:9-13; 4. Matth. 1:5). Juda's optreden lijkt in dit opzicht niet zorgvuldiger te zijn geweest dan dat van Ezau. Hij moet zeer jong zijn geweest toen hij trouwde, waarschijnlijk reeds voordat Jozef naar Egypte was verkocht. Hij schijnt hierbij zonder de toestemming van Jakob gehandeld te hebben, en alleen het advies van zijn Kanaänietische vriend te hebben gevolgd. Adullam lag niet ver

van Efrath af, en bevond zich, zoals algemeen wordt aangenomen, ten noorden van Hebron. Waarschijnlijk heeft Juda in deze tijd het huis van zijn vader verlaten, en is hij elders gaan wonen.

Gen. 38:3-6 Waarschijnlijk was Juda van huis, toen deze twee zonen geboren werden, zodat zijn vrouw hun namen gaf. ◇ Men veronderstelt dat Chezib dezelfde plaats is geweest als Achzib (Joz. 15:44).

Gen. 38:7 'Er' was 'kwaad in de ogen des Heeren', maar mogelijk niet in de ogen van de mensen, voor wie hij zijn misdaden verborg. De Heere was echter zo getergd door zijn geheime zonden, dat hij hem doodde.

Gen. 38:8 Het schijnt een traditie geweest te zijn, voordat dit een geschreven wet werd, dat een man trouwde met de weduwe van een broer die kinderloos gestorven was. De eerstgeborene uit een dergelijk huwelijk werd beschouwd als het kind van de overledene, werd in diens gezin opgenomen, en werd zijn erfgenaam.

Gen. 38:9,10 Onans gewoonlijke gedrag, want dit wordt bedoeld, was op zichzelf niet alleen onnatuurlijk en verfoeilijk op zichzelf, maar ook vol afgunst en boosaardigheid. Het had ook iets van moord in zich, want hetzelfde principe zou hem ertoe gebracht hebben – als hij dat ongestraft had kunnen doen – om een kind te vermoorden dat door hem verwekt was, maar als het kind van zijn broer werd beschouwd. Het gaf ook een verachting te kennen van de belofte aan Abraham, Izak en Jakob van een talrijk nageslacht, en met name van dat Zaad, in Wie alle volken gezegend zouden worden.

Gen. 38:11 Mogelijk was Juda niet op de hoogte van de werkelijke oorzaak van de dood van zijn zoon, en schreef hij het toe aan een of ander slecht gedrag van Thamar, en was dit de reden waarom hij heimelijk besloot om Sela niet

10 En het ⁶¹was kwaad in des HEEREN ogen, wat hij deed; daarom doodde Hij hem ook.

11 Toen zeide Juda tot Thamar, zijn schoondochter: Blijf weduwe in uws vaders huis, ⁶²totdat mijn zoon Sela groot wordt; want hij zeide: Dat niet misschien deze ook sterve, gelijk zijn broeders! Zo ging Thamar heen, en bleef in haar vaders huis.

12 Als nu vele dagen verlopen waren, stierf de dochter van Sua, de huisvrouw van Juda; daarna ⁶³troostte zich Juda, en ging op tot zijn ⁶⁴schaapscheerders naar Timna toe, hij en Hira, zijn vriend, de Adullamiet.

13 En men gaf Thamar te kennen, zeggende: Zie, uw schoonvader gaat op naar ⁶⁵Timna, om zijn schapen te scheren.

14 Toen legde zij de klederen van haar weduwschap van zich af, en zij bedekte zich met een sluier, en bewond zich, en ⁶⁶zette zich aan den ingang der twee fonteinen, die op den weg naar Timna is; want zij zag, ⁶⁷dat Sela groot geworden was, en zij hem niet ter vrouw was gegeven.

15 Als Juda haar zag, zo hield hij haar voor een hoer, overmits zij haar aangezicht bedekt had.

16 En hij week tot haar naar den weg, en zeide: Kom toch, laat mij tot u ingaan; want hij wist niet, dat zij zijn schoondochter was. En zij zeide: ⁶⁸Wat zult gij mij geven, dat gij tot mij ingaat?

17 En hij zeide: ⁶⁹Ik zal u een geitenbok van de kudde zenden. En zij zeide: ⁷⁰Zo gij pand zult geven, totdat gij hem zendt.

18 Toen zeide hij: Wat pand is het, dat ik u geven zal? En zij zeide: ⁷¹Uw zegelring en uw snoer en uw staf, die in uw hand is; hetwelk hij haar ⁷²gaf, en ging tot haar in; en zij ontving bij hem.

19 En zij maakte zich op, en ging heen, en ⁷³legde haar sluier van zich af, en zij trok aan de klederen van haar weduwschap.

20 En Juda zond den geitenbok door de hand van ⁷⁴zijn vriend, den Adullamiet, om het pand uit de hand der vrouw te nemen; maar hij vond haar niet.

21 En hij vraagde de lieden van haar plaats, zeggende: Waar is de hoer, die bij deze twee fonteinen aan den weg was? En zij zeiden: Hier is geen hoer geweest.

22 En hij keerde weder tot Juda, en zeide: Ik heb haar niet gevonden; en ook zeiden de lieden van die plaats: Hier is geen hoer geweest.

23 Toen zeide Juda: ⁷⁵Zij neme het voor zich, opdat wij misschien niet tot verachting worden; zie, ik heb dezen bok gezonden; maar gij hebt haar niet gevonden.

61 Num. 11:1; 22:34; 2 Sam. 11:27; 1 Kron. 21:7; Spr. 24:18; Hab. 1:13.
62 Ruth 1:13.
63 Gen. 24:67; 2 Sam. 13:39.

64 Gen. 31:19; 1 Sam. 25:4-8,36; 2 Sam. 13:23-29.
65 Joz. 15:10,57 Timna. Richt. 14:1.
66 Spr. 7:12; Jer. 3:2; Ez. 16:25.

67 Gen. 38:11,26.
68 Matth. 26:15; 1 Tim. 6:10.
69 Ez. 16:33.
70 Gen. 38:24,25; Spr. 20:16; Luk. 16:8.

71 Jer. 22:24; Luk. 15:22.
72 Gen. 38:25,26; Hos. 4:11.
73 Gen. 38:14; 2 Sam. 14:2,5.

74 Richt. 14:20; 2 Sam. 13:3; Luk. 23:12.
75 Spr. 6:33; Rom. 6:21; 2 Kor. 4:2; Ef. 5:12; Openb. 16:15.

aan haar ten huwelijk te geven. Voorlopig stelde hij de zaak echter uit, door erop te wijzen dat zijn zoon nog te jong was, en dat hij nog enige tijd moest wachten voordat hij hun toestond te trouwen.

Gen. 38:12-16 Thamar kan niet hebben gedacht dat dit haar huwelijk met Sela dichterbij zou brengen, maar wellicht had zij inmiddels al geconcludeerd dat Juda nooit van plan was geweest om zijn toestemming daarvoor te geven. Men veronderstelt dat zij, naar de gewoonte van die tijd, als Sela's vrouw beschouwd werd, en onder die omstandigheden niet met iemand anders een huwelijk kon aangaan. Sommigen denken dat zij de ambitie had om een van de voorouders van Christus te worden, en om kinderen te krijgen van iemand uit Jakobs familie. Mogelijk was er ook een aanwijzing gegeven dat onze Heere van Juda zou afstammen. En daarom, nu zij de hoop verloren had om met Sela te huwen, zag zij geen andere weg dan de misdadige methode die zij hier volgde. Als dit inderdaad haar motief is geweest, ook al is dit in geen enkel opzicht een verontschuldiging of verzachtende omstandigheid voor haar gedrag, dan heeft zij inderdaad haar doel bereikt. Want juist door deze incestueuze gemeenschap is Christus een nakomeling van haar geworden! ◇ Juda ontdekte niet dat deze vrouw zijn schoondochter was omdat ze gesluierd

was ; en hij hield haar voor een hoer omdat ze aan de kant van de weg zat.

Gen. 38:17,18 'Zegelring, snoer en staf': deze hadden waarschijnlijk een aanzienlijke waarde, en zouden Thamar een kans bieden om Juda te ontmaskeren. En hij was zo verblind, dat hij ze toevertrouwde aan iemand van wie hij verondersteld dat ze een hoer was!

Gen. 38: 19-21 'Waar is de hoer?' Uit het antwoord dat op deze vraag werd gegeven leren wij, dat deze praktijken onder de Kanaänieten niet zo algemeen en niet zo schaamteloos waren, zoals ze nu onder naamchristenen in zwang zijn.

Gen. 38:23 'Opdat wij misschien niet tot verachting worden': vanwege de hoerierij, en de dwaasheid die daarmee verbonden is.

Gen. 38:24 Sommigen veronderstellen, dat Juda alleen de bedoeling had om Thamar met een schandteken te brandmerken. Als hij haar echter wilde laten verbranden, ook al was zij zwanger, dan maakt dit niet alleen duidelijk dat hij haar beschouwde als iemand die in ondertrouw was met Sela, en een overspelige, maar tevens, dat hij hier gedreven werd door een extreme hardvochtigheid en afkeer jegens Thamar. ◇ Er bestond in deze tijd nog niet een burgerlijke regering die heel het land onder haar gezag

24 En het geschiedde omtrent na drie maanden, dat men Juda te kennen gaf, zeggende: Thamar, uw schoondochter, ⁷⁶heeft gehoereerd, en ook zie, zij is zwanger van hoererijs. Toen zeide Juda: Breng ze hiervoor, ⁷⁷dat zij verbrand worde!

25 Als zij voorgebracht werd, schikte zij tot haar schoonvader, om te zeggen: Bij den man, wiens deze dingen zijn, ben ik zwanger; en zij zeide: ⁷⁸Beken toch, wiens deze zegelring, en deze snoeren, en deze staf zijn.

26 En Juda kende ze, en zeide: ⁷⁹Zij is rechtvaardiger dan ik, daarom, ⁸⁰omdat ik haar aan mijn zoon Sela niet gegeven heb. ⁸¹En hij bekende haar voortaan niet meer.

76 Gen. 34:31; Richt. 19:2; Jer. 2:10; 3:1,6,8; Ez. 16:15,28,41; 23:5,19,44; Hos. 2:5; 3:3; 4:15.

77 Lev. 20:10; 21:9; Deut. 22:21-27; 2 Sam. 12:5,7; Jer. 29:22,23; Matth. 7:1-5; Rom. 2:1,2.

78 Gen. 37:32; Ps. 50:21; Jer. 2:26; Rom. 2:16; 1 Kor. 4:5; Openb. 20:12

79 1 Sam. 24:18; 2 Sam. 24:17; Ez. 16:52; Hab. 1:13; Joh. 8:9; Rom. 3:19.

80 Gen. 38:14.
81 Job 34:31,32; 39:38; Matth. 3:8; 1 Petr. 4:2,3.

had, maar de verschillende stammen en families werden bestuurd door stam- en familiehoofden. In de omstandigheden van die tijd lijkt de getroffen partij, als het een belangrijk persoon betrof, zowel aanklager als rechter, en soms ook uitvoerder van het vonnis te zijn geweest.

Gen. 38:25 Juda was degene die had voorgesteld om Jozef te verkopen, en om zijn mantel naar Jakob te zenden met de schokkende boodschap 'beken toch of deze de rok van uw zoon is of niet'. Nu werd hij geconfronteerd met de schokkende boodschap: 'beken toch, wiens deze zegelring, en deze snoeren, en deze staf zijn!'

Gen. 38:26 Juda had slechts welbewust hoererijs bedreven, terwijl Tamar zich schuldig had gemaakt aan welbewuste incest. Toch besefte Juda dat hij de aanleiding was geweest tot haar misdaad, omdat hij haar Sela had onthouden. Ook was hij zich bewust van de extreme hardvochtigheid van het vonnis dat hij had uitgesproken. In een wellicht oprechte boetvaardigheid veroordeelde Juda zichzelf meer dan Thamar, 'en hij bekende haar voortaan niet meer'. Ook al was hij nog jong, wij hebben geen aanwijzingen dat hij daarna nog weer getrouwd is. \diamond Wij kunnen niet aannemen dat Thamar hierna nog getrouwd is met Sela, waarschijnlijk heeft ze de rest van haar dagen als weduwe geleefd.

Gen. 38:27-30 Door een zware bevalling werd Tamar voor haar misdaad gekastijd. Uit deze tweelingen is het belangrijkste gedeelte van de stam van Juda voortgekomen, naar wie het hele volk tot op heden genoemd wordt: de Joden of Judeeërs, die dus weinig redenen hadden om zich erop te beroemen dat zij 'niet geboren waren uit hoererijs' (Joh. 8:41). \diamond Sommige beschouwen de bijzondere omstandigheden van deze geboorte als symbolisch voor de Joden en Heidenen. De Joden leken, zoals Zera, ertoe bestemd om in de kerk van Christus de eerste plaats in te nemen, maar trokken zich terug. De Heidenen hebben uiteindelijk, zoals Perez, het geboorterecht gekregen. Echter, er komt een tijd waarin de Joden opnieuw zullen worden opgenomen in de kerk, en in dezelfde voorrechten zullen delen.

PRAKTISCHE OPMERKINGEN

Gen. 38:1-11 Deze geschiedenissen schilderen ons een wel zeer droefgeestig beeld van het gezin van Jakob, van de problemen die hij met zijn kinderen had, en van de staat van de staat waarin de zichtbare kerk van God zich bevond! \diamond Is dit Juda, 'die zijn broeders zullen loven' (Gen. 49:8)? Maar laten we God loven om het geduld dat Hij met hem gehad heeft; en om het feit dat, 'waar de zonde meerder is geworden, de genade veel meer overvloedig is geweest' (Rom. 5:20). \diamond Jonge mensen stellen de vriendschap van personen die hen vleien, en hun behulpzaam zijn bij het bevredigen van hun losbandige neigingen, vaak zeer op prijs. Hun gezelschap wordt boven dat van vroem vrienden

en familie verkozen, maar bederft de goede zeden (2 Kor. 15:33), en brengt iemand van kwaad tot erger. Alles bij elkaar genomen is het voor de meeste mannen het beste om reeds vroeg in hun leven te trouwen; tenzij ze nog niet in staat zijn zich een goed oordeel te vormen, en ze zich niet door hun ouders en vrienden willen laten raden of leiden, maar beïnvloed worden door personen die God niet vrezen. \diamond Ouders zijn zelf nogal eens degenen die hun kinderen ertoe brengen verkeerde keuzes te maken, en zonden te bedrijven waaraan ze zich destijds zelf hebben schuldig gemaakt. \diamond De Schriften maken slechts af en toe op bedekte wijze melding van onreine praktijken, die in het geheim worden bedreven en te schandelijk zijn om over te spreken. De spaarzame mededelingen die hier worden gedaan, zijn voldoende om ons duidelijk te maken dat de Heere zulke praktijken ziet en verafschuwt. Hij zal alle onkuisheid aan het licht brengen, waarvan te vrezen is dat talrijke zich daaraan schuldig maken, mensen die in de wereld hoog in aanzien staan. Dan zal van een ieder die zich niet waarlijk heeft bekeerd, en zijn zonden niet in het bloed van Christus heeft gewassen, de geheimen van zijn hart met een onpartijdige pen worden beschreven, en aan de mensen en engelen bekend worden gemaakt. Zo zal elke mond worden gestopt (Rom. 3:19), en zal Gods rechtvaardigheid in de veroordeling van zondaars, aan heel het universum worden duidelijk gemaakt.

Gen. 38:12-30 Vrolijkheid, feestvreugde, en een ijdel gezelschap, leveren de brandstof voor losbandige neigingen, en elke gelegenheid die zich aanbiedt, doet het hart ontvlammen. Dan worden de eigen belangen, de goede naam en het geweten opgeofferd, en gedragen ook de meest wijze mensen zich als personen die hun gezonde verstand verloren hebben. Want, 'hoererijs, en wijn, en most, nemen het hart weg' (Hos. 4:11), en benevelen het geweten. \diamond Hoezeer is het dan ook nodig om 'te waken en te bidden, dat wij niet in verzoeking komen' (Matth. 26:41)! \diamond Onvoorzien gevolgen zullen spoedig de dwaasheid bewijzen van degenen die aan hun lusten de vrije loop laten. En personen die meer bevreesd zijn voor het oordeel van de mensen dan voor het oordeel van God, zullen meermalen ondervinden dat hun juist datgene overkomt waarvoor zij zo bang waren, ondanks al hun pogingen om het te voorkomen. \diamond Smadelijke verdachtmakingen en een onrechtvaardige behandeling drijven mensen vaak tot boze praktijken, waartoe ze tevoren niet geneigd waren. Maar beklagenswaardig en onuitsprekelijk dwaas zijn degenen, die voor het armzalige loon van de zonde hun kuisheid, hun reputatie en zelfs hun ziel op het spel zetten. \diamond Er is niemand ongevoeliger voor medelijden, en meer geneigd om anderen met meedogenloze hardvochtigheid te behandelen, dan degene die het meest aan zijn eigen begeerte toegeeft, en zonder enig berouw te tonen voortgaat in het kwaad. Toch is het een

27 En het geschiedde ten tijde, als zij baren zou, ziet, zo waren tweelingen in haar buik.
 28 En het geschiedde, als zij baarde, dat een de hand uitgaf; en de vroedvrouw nam dezelve, en zij bond een scharlaken draad om zijn hand, zeggende: Deze komt het eerst uit.
 29 Maar het geschiedde, als hij zijn hand weder intoog, ziet, zo kwam zijn broeder uit; en zij zeide: Hoe zijt gij doorgebroken? op u is de breuke! en men noemde ⁸²zijn naam Perez.
 30 En daarna kwam zijn broeder uit, om wiens hand de scharlaken draad was; en men noemde zijn naam ⁸³Zera.

Genesis 39

1 Jozef nu ⁸⁴werd naar Egypte afgevoerd; en Pótifar, een hoveling van Faraö, een overste der twaantien, een Egyptisch man, kocht hem uit de hand ⁸⁵der Ismaëlieten, die hem derwaarts afgevoerd hadden.

2 En ⁸⁶de HEERE was met Jozef, zodat hij een voorspoedig man was; en hij was in het ⁸⁷huis van zijn heer, den Egyptenaar.

3 Als nu zijn heer ⁸⁸zag, dat de HEERE met hem was, en dat de HEERE al wat hij deed, door zijn hand ⁸⁹voorspoedig maakte;

4 Zo vond Jozef ⁹⁰genade in zijn ogen, en diende hem; en hij ⁹¹stelde hem over zijn huis; en al wat hij had, gaf hij in zijn hand.

5 En het geschiedde van toen af, dat hij hem over zijn huis, en over al wat het zijne was, gesteld had, dat de HEERE des Egyptenaars huis zegende, ⁹²om Jozefs wil; ja, de zegen des HEEREN was in alles, wat hij had, in het huis en in het veld.

6 En hij ⁹³liet alles, wat hij had, in Jozefs hand, zodat hij met hem van geen ding kennis had, behalve van het brood, dat hij at. En Jozef was ⁹⁴schoon van gedaante, en schoon van aanzicht.

7 En het geschiedde na deze dingen, dat de huisvrouw zijns heren ⁹⁵haar ogen op Jozef wierp; en zij zeide: ⁹⁶lig bij mij!

82 Gen. 46:12; Num. 26:20; 1 Kron. 2:4; 9:4; Neh. 11:4, 6; Perez. Matth. 1:3; Luk. 3:33.
83 1 Kron. 9:6; Zerach. Matth. 1:3; Zera.
84 Gen. 37:26; 45:4; Ps. 105:17; Hand. 7:9.
85 Gen. 37:25, 28.

86 Gen. 39:21, 22; 28:15; 1 Sam. 3:19; 16:18; Ps. 46:7, 11; Jes. 8:9, 10; 41:10; 43:2; Jer. 15:20; Matth. 1:23; Hand. 7:9, 10; Rom. 8:31.
87 1 Kor. 7:20-24.

88 Gen. 21:22; 26:24, 28; 30:27, 30; 1 Sam. 18:14, 28; Zach. 8:23; Openb. 3:9.
89 Gen. 39:23; Joz. 1:7; 2 Kron. 26:5; Neh. 2:20; Ps. 1:3; 1 Kor. 16.
90 Gen. 39:21; 18:3; 19:19; 32:5; 33:8, 10; Neh. 2:4, 5; Spr. 16:7.

91 Gen. 39:22; 15:2; 24:2; 41:40, 41; Spr. 14:35; 17:2; 27:18; Hand. 20:28.
92 Gen. 12:2; 19:29; 30:27; Deut. 28:3-6; Hand. 27:24.
93 Gen. 39:4, 8, 23.

94 Gen. 12:14, 15; 29:17; 1 Sam. 16:12; Hand. 7:20.
95 Gen. 6:2; Job 31:1; Ps. 119:37; Ez. 23:5, 6, 12-16; Matth. 5:28; 2 Petr. 2:14; 1 Joh. 2:16.
96 2 Sam. 13:11; Spr. 7:13; Jer. 3:3.

hoopvol teken wanneer zo iemand, als hij voor de mensen te schande wordt gezet, van zijn schuld overtuigd wordt, deze voor de mensen nederig belijdt, en zich van deze zonden afkeert om er nooit weer naar terug te keren. ◊ We zijn begaan met de vrome Jakob, die aan alle zijden verwond was door het wangedrag van zijn gezin. Maar laten wij ook het soevereine voornemen en de genade van God bewonderen, Die door al deze gebeurtenissen voorbereidingen aan het treffen was voor de verschijning van Zijn Zoon in de menselijke natuur; want onze Verlosser stamde af van Juda, Thamar, en Perez.

COMMENTAAR

Gen. 39:1-6 Jozef was gezegend met de troostrijke tegenwoordigheid van de Heere, en kende tijden van bijzonder innige gemeenschap met Hem. Maar daarbij was hij zo opmerkelijk begiftigd met wijsheid van boven, en had hij zoveel succes bij alles wat hij ondernam, dat het zelfs voor Pótifar duidelijk was, dat de Heere met hem was. Daarom werd hij met respect behandeld, ook al was hij slechts een slaaf. Hij was ijverig in zijn werk, en werd een gunsteling van zijn meester, die hem sterk aanmoedigde en in hem een groot vertrouwen had. Het is duidelijk dat Jozef openlijk voor zijn godsdienst uitkwam, en weigerde met de afgodendienst mee te doen. Pótifar wilde ongetwijfeld allerlei bijzonderheden weten over Jehova, de God Die door Jozef werd aanbeden. En toen hij merkte dat het voorspoedig

ging met al zijn zaken, en dat Jozef dit toeschreef aan de bijzondere zegen van de Heere, raakte hij ervan overtuigd, zoals eerder ook Laban bij Jakob, dat de Heere hem zegende omwille van Jozef. Pótifar had een volledig vertrouwen in de oprechtheid, het inzicht, en de bekwaamheid van Jozef, zodat hij al zijn zaken aan hem overliet, en zonder zorgen van zijn overvloed kon genieten. Gezien de hoge post die Pótifar bekleedde, is het niet waarschijnlijk dat Jozef een zo belangrijke positie kon bereiken, als niet eerst zijn kundigheid en betrouwbaarheid volledig bewezen was. Er liggen ongeveer dertien jaren tussen de tijd dat hij naar Egypte was verkocht, en het moment dat hij voor Faraö verscheen. Enkele jaren was hij opgesloten geweest in de gevangenis, maar waarschijnlijk heeft zijn verblijf in Pótifars gezin langer geduurd, zodat hij daar ruimschoots de gelegenheid heeft gekregen om al de kennis op te doen en zich al de manieren eigen te maken, die in zijn toekomstige hoge positie vereist waren. ◊ Over Jozefs aantrekkelijke verschijning wordt in dezelfde bewoordingen gesproken als destijds bij zijn moeder Rachel (Gen. 29:17).

Gen. 39:7 'Lig bij mij': het grote standsverschil tussen Pótifars vrouw en Jozef, de bescheidenheid die ze bij hem opmerkte, evenals zijn andere deugden, ontnamen haar waarschijnlijk de hoop hem door vage toespelingen te kunnen verleiden. Ze ging ervan uit dat het in zijn belang was om haar een genoegen te doen, en dat het gevaarlijk was haar te beledigen. Opgesloten door haar misdadige harts-

8 Maar hij ⁹⁷weigerde het, en zeide tot de huisvrouw zijns heren: Zie, mijn heer heeft geen kennis met mij, wat er in het huis is; en al wat hij heeft, dat heeft hij in mijn hand gegeven.

9 ⁹⁸Niemand is groter in dit huis dan ik, en hij heeft voor mij niets onthouden, dan u, daarin dat hij zijn huisvrouw zijt; ⁹⁹hoe zoude ik dan dit een zo groot kwaad doen, en ¹⁰⁰zondigen tegen God!

10 En het geschiedde, als zij Jozef dag op dag aansprak, en hij naar haar niet hoorde, om bij haar te liggen, ¹⁰¹en bij haar te zijn;

11 Zo gebeurde het op zulk een dag, dat hij in het huis kwam, om zijn werk te doen; en ¹⁰²niemand van de lieden des huizes was daar binnenshuis.

12 En zij ¹⁰³greep hem bij zijn kleed, zeggende: Lig bij mij! ¹⁰⁴En hij liet zijn kleed in haar hand, en vluchtte, en ging uit naar buiten.

13 En het geschiedde, als zij zag, dat hij zijn kleed in haar hand gelaten had, en naar buiten gevlucht was;

97 Spr. 1:10; 2:10,16-19;
6:20-25,32,33; 7:25-27;
9:13-18; 22:14; 23:26-28
98 Neh. 6:11; Luk. 12:48; 1
Kor. 4:2; Tit. 2:10.

99 Gen. 20:3,6; Lev.
20:10; 2 Sam. 11:27; Job
31:9-12; Jer. 5:8,9; 1 Kor.
6:9,10; Gal. 5:19-21; Hebr.
13:4; Openb. 21:8; 22:15.

100 Num. 32:23; 2 Sam.
12:13; Neh. 5:15; Ps. 51:4;
Jer. 28:16; 50:7.

101 Spr. 1:15; 5:8; 1 Kor.
6:18; 15:33; 1 Thess. 5:22; 2
Tim. 2:22; 1 Petr. 2:11.
102 Job 24:15; Jer. 23:24;
Mal. 3:5.

103 Spr. 7:13; Pred. 7:26;
Ez. 16:30-34.
104 1 Sam. 15:27; Spr. 6:5;
Mark. 14:51,52.

tochten, en nauwelijks rekening houdend met de mogelijkheid door hem afgewezen te worden, geneerde ze zich niet om hem op deze schaamteloze manier aan te spreken.

Gen. 39:8-10 Als we de omstandigheden in aanmerking nemen, en bedenken dat Jozef een man was zonder vrouw en in de kracht van zijn jeugd, die zo opdringerig werd belaagd en aan wie een zo gunstige gelegenheid in afzondering werd geboden, dan kunnen wij deze heerlijke overwinning van de kuisheid, de daarin getoonde kracht van Gods genade, en de uitnemendheid van deze door zijn broers zo gehate man, niet genoeg bewonderen. Als we zijn gedrag vergelijken met dat van Juda, Ruben en de andere zonen van Jakob, dan moeten we toegeven dat hij door zijn vader terecht boven de anderen gewaardeerd werd. \diamond Ook de wijze waarop hij zijn weigering te kennen gaf, is bewonderenswaardig. Zijn kalme van geest, de kracht van zijn argumenten, de edelmoedigheid, tact, en vroomheid van zijn gevoelens, zijn hoogst indrukwekkend. \diamond Hij wees op de vriendelijkheid van zijn meester jegens hem, de eervolle positie die hij bekleedde in zijn gezin, en de bijzondere relatie waarin zijn verleidster stond met zijn edelmoedige weldoener. Wat zij voorstelde zou een groot onrecht zijn, en van grote ondankbaarheid jegens zijn meester getuigen, maar bovenal zou het een groot kwaad zijn in de ogen van God, en hij schaamde zich niet om met deze overspelige vrouw over Gods gezag en verbolgenheid te spreken. Als haar hart niet door haar onreine hartstochten was beneveld en verhard, had ze zeker verlost en bekeerd kunnen worden, om de godsdienst te omarmen die hij door zijn gedrag zozeer had aanbevolen! \diamond Terwijl zij dag aan dag bij hem bleef aanhouden, heeft Satan ongetwijfeld, voor zover hem dit werd toegestaan, in zijn verbeelding met levendige kleuren de voordelen geschilderd die hem ten deel zouden vallen als hij op haar voorstel zou ingaan, en de gevolgen die het zou hebben als hij zou blijven weigeren. Maar dit was alles tevergeefs, want de genade van onze Heere was hem genoeg. En toen hij bemerkte dat zij doof bleef voor zijn argumenten, en dat hij haar niet op andere gedachten kon brengen, vermeed hij haar gezelschap zoveel mogelijk. Want hij vertrouwde zichzelf niet, en was bevreesd dat hij uiteindelijk toch nog overvuldigd zou worden, als hij met de verzoeking in gesprek bleef.

Gen. 39:13-16 Toen de oneerbare gevoelens van deze slechte vrouw uiteindelijk werden teleurgesteld, sloegen deze om in een uiterst boosaardige vijandschap, en lijkt ze opgetogen te zijn geweest over de gelegenheid om zich op Jozef te wreken. Toen de mannen dan ook binnenkwamen,

sprak ze hen toe met bewoordingen waarin ze haar woede en verachting wilde uitdrukken. Daarbij sprak ze op een zodanige wijze over Potifar, alsof hij medeverantwoordelijk was voor de vernedering die zij zou hebben ondergaan. Ze noemde Jozef 'de Hebreeuwse man', om haar verachting van zijn afkomst en godsdienst kenbaar te maken; en voegde eraan toe dat hij zijn kleed bij haar had achtergelaten, suggererende dat hij haastig was weggevlucht toen zij luid om hulp vroeg, waarop ze zijn kleed nog had vastgepakt in een vergeefse poging om hem vast te houden.

Gen. 39:17 'Met mij te spotten': om mij te beledigen en op een laaghartige, schandelijke manier te behandelen. **Gen. 39:19,20** Jozef trachtte zichzelf niet te verdedigen. Mogelijk was hem dat niet toegestaan, mogelijk had hij er ook geen behoefte aan, omdat hij beseftte dat dit nutteloos zou zijn. Maar ongetwijfeld zou hij met David gezegd hebben: 'Gij zult voor mij antwoorden, o Heere, mijn God' (Ps. 38:16 KJV). Pótifar was ongetwijfeld laakbaar, omdat hij zo snel geloof hechtte aan deze beschuldiging tegen iemand die bewezen had een hoogstaand karakter te bezitten. De heren bezaten echter een absoluut gezag over de levens van hun slaven, en aangezien deze beschuldigingen op een zeer felle en haatdragende wijze door Pótifars eigen vrouw werden geuit, en de aanklacht een laaghartige misdaad betrof waarvan Jozef op een zeer aannemelijke wijze werd beschuldigd, moet het wel aan een bijzondere tussenkomst van God worden toegeschreven, dat Jozef niet meteen ter dood werd gebracht. In plaats hiervan werd hij in de gevangenis geworpen, waar de gevangenen van de koning werden opgesloten. Ook hierin zien we weer de hand van God, want in een andere gevangenis zou Faraö waarschijnlijk nooit van Jozef hebben gehoord.

Gen. 39:21,22 Jozef won al spoedig het vertrouwen van de overste van de gevangenis, door de wijsheid en betrouwbaarheid waarvan hij blijk gaf. Alhoewel hij aanvankelijk streng werd behandeld, werd hij later welwillend bejegend en kon hij zich daar nuttig maken. Ongetwijfeld werden de gevangenen door hem bijzonder menselijk behandeld, en waarschijnlijk hebben ze ook profijt gehad van zijn vrome raadgevingen, zijn uitnemende voorbeeld en zijn innemende welwillendheid.

Gen. 39:23 'Overmits dat de Heere met hem was': dit was zo duidelijk dat de overste van de gevangenis dit opmerkte, en door hetgeen hij waarnaar beïnvloed werd, en mogelijk zelfs bekeerd. Zo was Jozef in alle opzichten een zegen (Gen. 12:2).

14 Zo riep zij de lieden van haar huis, en sprak tot hen, zeggende: Ziet, hij heeft ons ¹⁰⁵den Hebreuwsen man ingebracht, om met ons te spotten; ¹⁰⁶hij is tot mij gekomen, om bij mij te liggen, en ik heb geroepen met luider stem;

15 En het geschiedde, als hij hoorde, dat ik mijn stem verhief, en riep, zo verliet hij zijn kleed bij mij, en vluchtte, en ging uit naar buiten.

16 En zij ¹⁰⁷legde zijn kleed bij zich, totdat zijn heer in zijn huis kwam.

17 Toen sprak zij tot hem naar diezelfde woorden, zeggende: ¹⁰⁸De Hebreeuwse knecht, dien gij ons hebt ingebracht, is tot mij gekomen, om met mij te spotten.

18 En het is geschied, als ik mijn stem verhief, en riep, dat hij zijn kleed bij mij liet, en vluchtte naar buiten.

19 En het geschiedde, als zijn heer ¹⁰⁹de woorden zijner huisvrouw hoorde, die zij tot hem sprak, zeggende: Naar deze zelfde woorden heeft mij uw knecht gedaan, zo ¹¹⁰ontstak zijn toorn.

105 Gen. 39:17; 10:21; 14:13; 40:15.

106 Jes. 51:7; 54:17; Matth. 5:11; 26:59; Lutr. 23:2; 2 Kor. 6:8; 1 Petr. 2:20; 3:14-18; 4:14-19.

107 Jer. 4:22; 9:3-5.

108 Gen. 39:14; Ex. 20:16; 23:1; 1 Kon. 21:9-13; Ps. 55:3; 120:3,4; 5pr. 19:5,9.

109 Job 29:16; Spr. 18:17; 29:12; Hand. 25:16.

110 Spr. 6:34,35.

PRAKTISCHE OPMERKINGEN

Gen. 39:1-10 Onze vijanden kunnen ons allerlei uitwendige onderscheidingen en sieraden afnemen, maar wijsheid en genade kunnen ons niet ontnemen worden. Ze kunnen ons de toegang ontnemen tot onze vrienden, onze familie en ons land, maar zijn niet in staat ons van de nabijheid van de Heere te beroven. Ze kunnen ons zelfs de algemene zegeningen van de Voorzienigheid ontzeggen, ons onze vrijheid afnemen en in de gevangenis opsluiten. Maar ze zijn niet in staat ons de toegang te ontzeggen tot de troon der genade, of ons van de zegeningen van de zaligheid te beroven. \diamond De inzetten van God en de gemeenschap met Zijn volk zijn zeer nuttig, en in zekere zin bijna noodzakelijk, voor het geloofsleven en voor het groeien in de genade, vooral bij jonge bekeerlingen. Ouders en dienaren van God zijn dan ook terecht bevreesd dat hun geliefde kinderen of hun gemeente die voordelen zouden moeten ontberen. Maar als wij, tegen onze wil, dit alles moeten missen, kan Zijn genadige nabijheid dit goedmaken, en is Hij in staat om onze zielen tot een 'gewaterde hof' te maken (Jer. 31:12), en ervoor zorgen dat we worden getroost, gerespecteerd en goed behandeld, en dat we ons nuttig kunnen maken. \diamond Ook al had Pötifar Jozef met de helft van zijn bezittingen moeten kopen, dan zou hij nog een goede koop hebben gedaan. Hij leerde Jozef in de praktijk waarderen, en behandelde hem dienovereenkomstig. Er zijn echter maar weinig Christenen die de waarde begrijpen om personen in dienst te hebben die God vrezen, en die altijd het meest betrouwbaar, ijverig en succesvol zijn! Aan de andere kant moeten we ook toegeven, dat personen die alleen maar naamchristenen zijn, en in hun karakter en gedrag precies het tegenovergestelde van Jozef, aanleiding zijn tot de vooringenomenheid die we aantreffen bij personen die geen onderscheid kunnen of willen maken tussen de nederige Christen, en de luidruchtige huichelaar. \diamond Wanneer het de Heere behaagt, kan Hij er zonder moeite voor zorgen dat Zijn dienaren bij anderen in de gunst komen, zelfs onder vreemdelingen, en niemand is er ooit minder van geworden door vriendelijk tegen hen te zijn. In het algemeen zullen degenen die zich aanpassen aan een lage positie, waarin ze hard moeten werken, vooruitkomen en het vertrouwen van anderen winnen. \diamond Maar helaas! Voorspoed trekt verzoeking aan, en als iemand veel bereikt heeft, is dat vaak een valstrik, niet alleen voor hemzelf maar ook voor anderen, zodat hij geen reden heeft om in zijn prestaties te roemen, en anderen hem ook niet hoeven te benijden. Door de kracht van de menselijke ver-

dorvenheid, trekken beminenswaardige eigenschappen die respect zouden moeten opwekken, de aandacht van het wellustig oog, en wekken ongebreidelde hartstochten op, die, als zij eenmaal de overhand hebben gekregen, alle overwegingen van zelfbeheersing, matigheid en betamelijkheid verachten. 'Als de begeerte ontvangen heeft, baart zij zonde' (Jak. 1:15), en de door zijn lusten overweldigde ellendige, die onbesuisd zijn ondergang tegemoet gaat, wordt een verleider, en een pion van Satan, om anderen tot zonde te verzoeken. Niets is meer te vrezen dan zulke verzoekers of verzoekingen, en als we geen ongerechtigheid willen bedrijven, zullen we moeten vluchten 'als een ree uit de hand des jagers, en als een vogel uit de hand des vogelvangsters' (Spr. 6:5). Laten wij echter niet volstaan met het bewonderen van Jozef, in de eervolle overwinning die hij behaald heeft; maar laten wij hem beschouwen als een duidelijk voorbeeld en een heerlijk bewijs van de kracht van Gods genade. Als wij op die genade vertrouwen, mogen we hopen meer dan overwinnaars te zijn, niet alleen als we aan de vurige beproeving van vervolging blootgesteld worden, maar zelfs als we op een veel gevaarlijker wijze aangevallen worden zoals dat bij Jozef het geval was. Als wij stand willen houden op de dag der beproeving, dan moeten we ons gewapend hebben met dankbaarheid, rechtvaardigheid, de vreze Gods, geloof, liefde, een afschuw van het kwaad, verachting van werelds vermaak of gewin, en de bereidheid tot het kruis. Wij moeten ook leren om elke zonde, en vooral wellustige losbandigheden, niet op die geringschattende wijze te beoordelen zoals de wereld dat doet, maar deze als enorme misdaden beschouwen, 'want om deze dingen komt de toorn Gods over de kinderen der ongehoorzaamheid.' (Ef. 5:6). En opdat het aandringen op ons niet de overhand zou krijgen, en de heimelijkheid ons niet zou aanmoedigen, dienen we ons voortdurend bewust te zijn van onze plichten jegens God, Zijn alziend oog dat op ons gericht is, en de naderende onthullingen op de dag des oordeels.

Gen. 39:11-23 Als de satan ons niet tot zonde kan bewegen, zal hij zijn uiterste best doen om ons in benauwdheid te brengen; en we moeten bittere vervolgenheid verwachten van personen wier zondige neigingen wij teleurstellen, en beschuldigingen van misdaden die wij juist verfoeien, ja, juist omdat wij ze verfoeien. Het is echter veel beter, als dat de wil van God is, te lijden omdat wij wel-doen, dan omdat wij kwaaddoen (1 Petr. 3:17). Een zuiver geweten en de nabijheid van een barmhartig God zullen ons tot steun zijn, niet alleen onder onze beproevingen,

20 En Jozefs heer nam hem, en leverde hem ¹¹¹in het gevangenhuis, ter plaatse, waar ¹¹²des konings gevangenen gevangen waren; also was hij daar in het gevangenhuis.

21 Doch ¹¹³de HEERE was met Jozef, en wende Zijn goedertierenheid tot hem; en ¹¹⁴gaf hem genade in de ogen van den overste van het gevangenhuis.

22 En de overste van het gevangenhuis ¹¹⁵gaf al de gevangenen, die in het gevangenhuis waren, in Jozefs hand; en al wat zij daar deden, deed hij.

23 De ¹¹⁶overste van het gevangenhuis zag gans op geen ding, dat in zijn hand was, ¹¹⁷overmits dat de HEERE met hem was; en wat hij deed, dat deed de HEERE wel gedijen.

Genesis 40

1 En ¹¹⁸het geschiedde na deze dingen, dat ¹¹⁹de schenker des konings van Egypte, en de bakker, zondigden tegen hun heer, tegen den koning van Egypte.

2 Zodat Faraö zeer ¹²⁰toornig werd op zijn twee hovelingen, op den ¹²¹overste der schenkers, en op den overste der bakkers.

3 En hij leverde hen in bewaring, ten huize van den overste der trawanten, in het gevangenhuis, ¹²²ter plaatse, waar Jozef gevangen was.

4 En ¹²³de overste der trawanten bestelde Jozef bij hen, dat hij hen diende; en zij waren sommige dagen in bewaring.

5 ¹²⁴Zij droomden nu beiden een droom, elk zijn droom, in een nacht, elk naar de uitlegging zijns drooms, de schenker en de bakker, die des konings van Egypte waren, die gevangen waren in het gevangenhuis.

6 En Jozef kwam des morgens tot hen, en hij zag hen aan, ¹²⁵en ziet, zij waren ontsteld.

7 Toen vroegde hij de hovelingen van Faraö, die bij hem waren in hechtenis van het huis zijns heren, zeggende: ¹²⁶Waarom zijn uw aangezichten heden kwalijk gesteld?

111 Gen. 40:15; 41:14; Ps. 105:18; 1 Petr. 2:19.

112 Gen. 40:1-3; 41: 9-14; Ps. 76:10.

113 Zie bij Gen. 39:2.

114 Ex. 3:21; 11:3; 12:36; Ps. 105:19,22; Spr. 16:7; Dan. 1:9; Hand. 7:10.

115 Gen. 39:4,9.

116 Gen. 40:3,4.

117 Zie bij Gen. 39:2,3; 49:23,24; 1 Sam. 2:30; Ps. 37:3-11; Jes. 43:2; Dan. 6:23.

118 Gen. 39:20-23; Esth. 6:1.

119 Gen. 40:13; Neh. 1:11; 2:1,2.

120 Ps. 76:10; Spr. 16:14; Hand. 12:20.

121 1 Kron. 27:27.

122 Gen. 39:20.

123 Gen. 39:1,21-23.

124 Gen. 40:8; 20:3; 37:5,10; Gen. 41:1-7; Richt. 7:13; Dan. 2:1-3; 4:5,9,19.

125 Gen. 40:8; Dan. 4:5; 5:6.

126 2 Sam. 13:4; Neh. 2:2; Luk. 24:17.

maar ook onder de meest kwetsende laster; en het is niet nodig om veel energie aan onze verdediging te besteden, want de Heere zal ons op de bestemde tijd van alle blaam zuiveren, en aan alle laster een einde maken. ♦ Hoe zachtmoediger en geduldiger we zijn in ons lijden, des te minder bitterheid zullen we in onze beproevingen ervaren, en des te meer zal ons gedrag met de kenmerken van een Christen in overeenstemming zijn. Door al deze dingen bereidt de Heere Zijn volk voor op de heerlijkheid, en misschien ook op betere omstandigheden en belangrijke taken in de huidige wereld. ♦ Maar laten wij niet vergeten om door Jozef heen op Jezus te zien, Die 'in verzoeking en geleden heeft' (Hebr. 2:18), echter zonder zonde; Die werd belasterd en vervolgd, maar zonder oorzaak; 'Die als een schaap ter slachting werd geleid; Die, zoals een lam stemmelees is voor degene die het scheert, Zijn mond niet open deed (Hand. 8:32) om een tegenbeschuldiging in te brengen, of om Zichzelf van blaam te zuiveren; en Die door het kruis is opgevaaren naar de troon. Mogen wij ertoe in staat worden gesteld, en bereid zijn, om ditzelfde pad van een berustend lijden te bewandelen, een pad dat leidt naar diezelfde plaats van heerlijkheid.

COMMENTAAR

Gen. 40:1-3 Pótifar was 'een overste van de trawanten [lijfswachten]'. Waarschijnlijk grensde deze staatsgevangenis aan zijn huis, en was aan zijn zorg toevertrouwd, zodat de overste van de gevangenis waarschijnlijk direct onder hem stond (Gen. 37:36).

Gen 40:4 Jozef werd in de gevangenis aanvankelijk

streng behandeld (Ps. 105:18). Maar na enige tijd lijkt de verbolgenheid van Pótifar te zijn bekoeld, en gezien Jozefs verstandige en uitnemende gedrag begon hij misschien te vermoeden, dat hij vals beschuldigd was. Toen Jozef in de gevangenis vriendelijk behandeld werd, maakte hij daar dan ook geen bezwaar tegen. Hij was zich bewust van diens capaciteiten, en vond het goed dat hij een vertrouwenspositie kreeg en zich nuttig maakte. In de functie die hem op deze wijze was toebedeeld, gaf Jozef aan de schenker en de bakker van de koning, als gevangenen van aanzien, al de vereiste aandacht. ♦ 'De meest belangrijke gebeurtenissen hangen soms af van kleine voorvallen, waarvan geen van de betrokkenen op dat moment het belang inziet! Als de bakker en de schenker naar een andere gevangenis waren gegaan, zou Jozef wellicht in de gevangenis gestorven zijn, en zouden er geen voorzieningen getroffen zijn voor de zeven jaren van hongersnood. Jakob en zijn familie zouden met miljoenen anderen zijn verhongerd, en van al de beloften dat zij tot een groot volk zouden worden, dat de Messias uit hen zou voortkomen, en dat al de volken in Hem gezegend zouden worden, zou niets zijn terechtgekomen. Maar Hij, Die het uiteindelijke doel vaststelt, bepaalt ook alle middelen die daartoe leiden.' Fuller.

Gen. 40:5,6 De gevangenen beschouwden hun dromen als bovennatuurlijk, en waren zeer somber gestemd. Hun omstandigheden, en misschien ook wel hun schuld-bewustzijn, deden hen het ergste verwachten. Het moet ook wel een buitengewone indruk op hen hebben gemaakt, dat zij beiden tegelijkertijd een zo belangrijke droom kregen.

8 En zij zeiden tot hem: Wij hebben een droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge. En Jozef zeide tot hen: ¹²⁷Zijn de uitleggingen niet van God? Vertelt ze mij toch.

9 Toen vertelde de overste der schenkers Jozef zijn droom, en zeide tot hem: In mijn droom, zie, zo was ¹²⁸een wijnstok voor mijn aangezicht;

10 En aan den wijnstok waren drie ranken; en hij was als bottende, zijn bloeisel ging op, zijn trosen brachten rijpe druiven voort.

11 En Faraö's beker was in mijn hand; en ik nam die druiven, en drukte ze uit in Faraö's beker, en ik gaf den beker op Faraö's hand.

12 Toen zeide Jozef tot hem: ¹²⁹Dit is zijn uitlegging: ¹³⁰de drie ranken zijn drie dagen.

13 Binnen nog drie dagen ¹³¹zal Faraö uw hoofd verheffen, en zal u in uw staat herstellen; en gij zult Faraö's beker in zijn hand geven, naar de vorige wijze, toen gij zijn schenker waart.

14 Doch gedenk ¹³²mijner bij uzelfven, wanneer het u wel gaan zal, en ¹³³doe toch weldadigheid aan mij, en doe van mij melding bij Faraö, en maak, dat ik uit dit huis kome.

15 Want ik ben ¹³⁴diefelijk onstolen uit het land ¹³⁵der Hebreëen; en ook heb ik hier ¹³⁶niets gedaan, dat zij mij in dezen kuil gezet hebben.

16 Toen ¹³⁷de overste der bakkers zag, dat hij een goede uitlegging gedaan had, zo zeide hij tot Jozef: Ik was ook in mijn droom, en zie, drie getraliede korven waren op mijn hoofd.

127 Gen. 12:15,16; Jes. 8:19; Dan. 2:11,28,47; 5:11-15; 1 Kor. 12:10,11.
128 Gen. 37:6-10; Richt. 7:13-15; Dan. 2:31; 4:10,etc.

129 Gen. 41:25; Dan. 2:36,etc.; 4:19,etc.
130 Gen. 41:26; Richt. 7:14; Matth. 26:26; 1 Kor. 10:4; Gal. 4:25.

131 2 Kon. 25:27; Ps. 3:3; Jer. 52:31.
132 1 Sam. 25:31; Luk. 23:42; 1 Kor. 7:21.

133 Joz. 2:12; 1 Sam. 20:14,15; 2 Sam. 9:1; 1 Kon. 2:7.

134 Gen. 37:28; Ex. 21:16; Deut. 24:7; 1 Tim. 1:10.

135 Gen. 14:13; 41:12.

136 Gen. 39:20; 1 Sam. 24:12; Ps. 59:3,4; Dan. 6:23; Joh. 10:32; 15:25; Hand. 24:12-21; 25:10,11; Petr. 3:17,18.
137 Gen. 40:1,2.

Gen. 40:7 Dit is een prachtig voorbeeld van de attente fijn gevoeligheid en meelevendheid, waardoor de Heere Jozef beminnelijk maakte bij iedereen die hij benaderde.

Gen. 40:8 De gevangenen hadden niet de mogelijkheid om de waarzeggers te raadplegen die zij vertrouwden, en dit maakte hun bezorgdheid des te groter. ◊ Jozefs terecht gestelde vraag duidt erop, dat hij tevoren met hen over de ware God gesproken had. Het voorkwam ook dat zij Jozef de eer van de uitlegging zouden geven.

Gen. 40:9-13 Het snelle uitbotten en bloeien van de wijnstok en het rijpen van de druiven, wees erop dat er met drie dagen gerekend moest worden in plaats van drie weken, maanden, of jaren; en dat de beker hier daadwerkelijk aan Faraö overhandigd werd, duidde op een voorspoedige afloop.

Gen. 40:14,15 Jozef verlangde naar zijn vrijheid en deed daarvoor een beroep op Faraö, een ander verzoek had hij niet. Hij vertelde niet door wie, en op welke wijze, hij 'ontstolen' en verkocht was. Het lag niet in zijn aard om iemand aan te klagen of iets te verwijten. Hij uitte geen beschuldigingen tegen zijn verdorven meesteres, sprak niet over Pótifar, en gaf geen enkel blijk van bitterheid over zijn ongerechtvaardigde gevangenschap. ◊ Abraham, Izak en Jakob hadden, met hun omvangrijke families en bezittingen, kennelijk zo lang in het zuidelijke gedeelte van Kanaän vertoeft, dat dit gebied in de aangrenzende landen bekend was geworden als 'het land der Hebreëen'.

Gen. 40:16-19 Het bakkerswerk dat door de vogels werd opgegeten en niet naar Faraö werd gebracht, was een ongunstig voorteken. Deze slechte droom liet geen gunstige uitlegging toe, en Jozef kon eerlijkheidshalve de waarheid ook niet verborgen houden, hoe pijnlijk hij het ook vond om dit te moeten zeggen. De bakker zou van deze waarschuwing nog baat kunnen hebben, door zich op de voorzegde gebeurtenis voor te bereiden.

Gen. 40:20-22 De verjaardag van Faraö's geboortedag werd met een feestmaal gevierd, waarbij er naar deze functionarissen werd gevraagd. Over hun lot werd door hun vorst verschillend beschikt, op grond van de zaak zelf, of uit louter willekeur.

Gen. 40:23 Noch de door Jozef getoonde vriendelijkheid, noch zijn droomuitlegging die zo opmerkelijk bevestigd was, noch alles wat hij ongetwijfeld van Jozef over diens godsdienst gehoord had, en wat hij daarvan in Jozefs uitnemende gedrag had gezien, maakte een blijvende indruk op de overste der schenkers, toen hij eenmaal zijn positie had teruggekregen, en de geneugten van het hof weer kon genieten!

PRAKTISCHE OPMERKINGEN

Genesis 40 Hoge posities zijn glibberige plaatsen. In vele aardse hoven is het slechts een kleine stap van de audiëntiezaal naar de kerker. Maar een plaats in de gunst van God, Die Zijn ware dienaren niet verlaat, is van onuitsprekelijke waarde. ◊ Bij mensen die God niet kennen en op Hem geen acht slaan, kunnen we in de dingen die ze vrijwillig doen, toch de hand van God zien, en opmerken hoe Zijn bedoelingen duidelijk worden en zijn plannen langzaam maar zeker worden volbracht. Wij kunnen bemoedigd worden door de genadige wijze waarop de Heere Zijn verdrukte dienaar behandelt. Maar laten we er ook oog voor hebben hoezeer hij op Christus gelijkt, en mogen wij Gods genade op hem lijken en doen als hij, in Zijn getrouwheid, menselijkheid, medelijden, ongekunstelde vroomheid en nederigheid; dat we de hoogmoed en wrokgevoelens onderdrukken, die ons hart in beroering brengen, onze geest verbitteren en soms onze gesprekken ontsieren, als wij onrechtvaardig behandeld worden of vertellen wat wij hebben meegemaakt; en dat we onze eigen zaak met bescheidenheid bepleiten, en zelfs onze ergste vijanden niet onnodig noemen of hun fouten belichten. ◊ Zondaars kunnen slechts enkele dagen vooruitzien. Maar door het geloof reikt de blik van de gelovige, door het lijden van deze tijd heen, tot in de heerlijkheden van de eeuwigheid. ◊ Ook al moeten wij in het algemeen uit dromen geen informatie verwachten, en behoeven wij ook het gemis van een uitlegger niet te betreuren, toch is het een onuitsprekelijke weldaad om, vooral in tijden van verdrukking, gezegend te zijn met een wijze en getrouwe uitlegger van Gods voorzienige leiding en van Zijn genade. Ook hier

17 En in den oppersten korf was van alle spijze van Faraö, die bakkerswerk is; en het gevogelte at dezelve uit den korf, van boven mijn hoofd.

18 Toen antwoordde Jozef, en zeide: Dit is zijn uitlegging: ¹³⁸de drie korven zijn drie dagen.

19 Binnen ¹³⁹nog drie dagen zal Faraö uw hoofd verheffen van boven u, en hij zal u ¹⁴⁰aan een hout hangen, en ¹⁴¹het gevogelte zal uw vlees van boven u eten.

20 En het geschiedde op den derden dag, den dag van Faraö's ¹⁴²geboorte, dat hij voor al zijn knechten een maaltijd maakte; en hij verhief het hoofd van den overste der schenkers, en het hoofd van den overste der bakkers, in het midden zijner knechten.

21 En hij deed den overste der schenkers wederkeren tot zijn schenkambt, zodat hij ¹⁴³den beker op Faraö's hand gaf.

22 Maar den overste der bakkers ¹⁴⁴hing hij op; gelijk Jozef hun uitgelegd had.

23 Doch de overste der schenkers gedacht aan Jozef niet, ¹⁴⁵maar vergat hem.

Genesis 41

1 En het geschiedde ten einde van twee volle jaren, ¹⁴⁶dat Faraö droomde, en ziet, hij stond aan ¹⁴⁷de rivier.

2 En ziet, ¹⁴⁸uit de rivier kwamen op zeven koeien, schoon van aanzien, en vet van vlees, en zij weidden in het gras.

3 En ziet, zeven andere koeien kwamen na die op uit de rivier, lelijk van aanzien, en dun van vlees; en zij stonden bij de andere koeien aan den oever der rivier.

4 En die koeien, lelijk van aanzien, en dun van vlees, aten op die zeven koeien, schoon van aanzien en vet. Toen ontwaakte Faraö.

5 Daarna sliep hij en droomde andermaal; en ziet, zeven aren rezen op, in een halm, vet en goed.

6 En ziet, zeven dunne en van den oostenwind ¹⁴⁹verzengde aren schoten na dezelve uit.

138 Gen. 40:12; 41:26; 1 Kor. 10:4; 11:24.

139 Gen. 40:13.

140 Gen. 40:22; 41:13; Deut. 21:22,23; Joz. 8:29; 10:26; 2 Sam. 21:6; Gal. 3:13.

141 Gen. 40:17; 1 Sam. 17:44,46; 2 Sam. 21:10; Ex. 39:4.

142 Matth. 14:6; Mark. 6:21.

143 Gen. 40:13; Neh. 2:1.

144 Gen. 40:8,19; 41:11-13,16; Dan. 2:19-23,30; 5:12.

145 Job 19:14; Ps. 31:12; Pred. 9:15,16; Amos 6:6.

146 Gen. 37:5-10; 40:5;

Esth. 6:1; Dan. 2:1-3; 4:5, etc. Matth. 27:19

147 Deut. 11:10; Ez. 29:3,9.

148 Gen. 41:17-27.

149 Ez. 17:10; 19:12; Hos. 13:15.

'zijn de uitleggingen van God', en moeten we die van Hem verwachten, en aan Hem de lof geven, welke instrumenten Hij daarvoor ook gebruikt. Maar dezelfde getrouwe uitleg, waardoor de ene mens bemoedigd wordt, zal voor iemand met een tegengesteld karakter een schrikwekkende waarschuwing bevatten. Toch kan zelfs dit een heilzame uitwerking hebben, want, God zij geprezen, als we ontdekken in welk gevaar we ons bevinden, behoeven wij niet lang naar een schuilplaats te zoeken. \diamond Dienaren van de Heere moeten over het algemeen langer wachten op tijdelijke verlossingen dan anderen. Maar die zullen die dan ook des te heerlijker zijn, en zij zullen er tevoren ook beter op zijn voorbereid, en geleerd hebben het niet van mensen te verwachten. \diamond Het feestelijk vieren van geboortedagen door mensen die overmatig sterk aan het leven in deze wereld gehecht zijn, lijkt nogal tegenstrijdig, want in feite vieren ze met vreugde en blijdschap het feit, dat er weer een jaar verstreken is van hun onzekere levensduur; en de twee voorbeelden van deze ijdelheid, die in de Schrift vermeld zijn, strekken evenmin tot aanbeveling van deze praktijk (Mark. 6:16-29). Een Christen kan echter op gepaste wijze zijn geboortedag vieren, met lof en dankzegging aan God Die hem het leven geschenken heeft, en met blijdschap vanwege het feit dat het einde van zonde en verdriet, en de volmaaktheid van de gelukzaligheid dichterbij gekomen is. Het kan ook voor hem een gelegenheid zijn om de Heere te loven voor Zijn weldaden in het afgelopen jaar, om zich te verootmoedigen voor de zonden die hij heeft bedreven, en Gods bijstand en zegen te zoeken in alles wat hij in het komende jaar zal ondernemen. \diamond Wij moeten niet klagen

of ontmoedigd raken, als wij vergeten of ondankbaar behandeld worden door degenen die wij hebben gediend. Ondankbaarheid is, helaas een gebrek van onze natuur, en wij maken ons er allen schuldig aan, in het bijzonder wanneer we God vergeten. \diamond Laten wij steeds het lijden, de beloften, en de liefde van onze Verlosser in herinnering houden; en laten we in deze geschiedenis van Jozef een beeld zien van Jezus Die, toen Hij Zich in de diepte van Zijn vernedering bevond, een van de misdadigers die naast Hem hingen, barmhartig verzekerde van een direct ingaande en eeuwigdurende gelukzaligheid, en de ander in ontzagwekkende rechtvaardigheid overgaf aan de hardheid van zijn hart, en het eeuwige verderf.

COMMENTAAR

Gen. 41:1 Jozef moet een aanzienlijke tijd in de gevangenis zijn geweest, eer het vertrouwen in hem zo groot was, dat hij twee staatsvijanden onder zijn hoede kreeg. Na hun vrijlating waren er twee jaren verstreken, en nog steeds waren er geen tekenen van een naderende bevrijding! Hij zal ongetwijfeld meermalen de neiging hebben gehad om te zeggen 'Heere, hoe lang?' \diamond Maar het was de wil van God dat Zijn dienaar de vrijheid zou ontvangen; en dat hij daarbij verhoogd zou worden, niet omdat hij daar behoefte aan had, maar ten behoeve van anderen, als een weldoener voor de koning en het volk van Egypte. \diamond Faraö's dromen spelen zich af aan de Nijl. De jaarlijkse overstroming van deze rivier was de oorzaak van de vruchtbaarheid van Egypte, maar als deze niet plaatsvond, werd dat door hongers, of op zijn minst schaars, gevolgd.

7 En de dunne aren verslonden de zeven vette en volle aren. Toen ontwaakte Faraö, en ziet, het was een droom.

8 En het geschiedde in den morgenstond, dat ¹⁵⁰zijn geest verslagen was, en hij zond heen, en riep al ¹⁵¹de tovenaars van Egypte, en al ¹⁵²de wijzen, die daarin waren; en Faraö vertelde hun zijn droom; ¹⁵³maar er was niemand, die ze aan Faraö uitlegde.

9 Toen sprak de overste der schenkers tot Faraö, zeggende: Ik ¹⁵⁴gedenk heden aan mijn zonden.

10 Faraö was zeer vertoord op zijn dienaars, en leverde mij in bewaring ten huize van den overste der trawanten, mij en den overste der bakkers.

11 En in een nacht ¹⁵⁵droomden wij een droom, ik en hij; wij droomden elk naar de uitlegging zijns drooms.

12 En aldaar was bij ons een Hebreuws jongeling, ¹⁵⁶een knecht van den overste der trawanten; en wij vertelden ze hem, en hij ¹⁵⁷legde ons onze dromen uit; een ieder legde hij ze uit, naar zijn droom.

13 En gelijk hij ons uitlegde, alzo is het geschied; ¹⁵⁸mij heeft hij hersteld in mijn staat, en hem gehangen.

14 Toen ¹⁵⁹zond Faraö en riep Jozef ¹⁶⁰en zij deden hem haastelijk uit den kuil komen; en men ¹⁶¹schoor hem, en men veranderde zijn klederen; en hij kwam tot Faraö.

15 En Faraö sprak tot Jozef: Ik heb een droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge; maar ¹⁶²ik heb van u horen zeggen, als gij een droom hoort, dat gij hem uitlegt.

16 En Jozef antwoordde Faraö, zeggende: ¹⁶³Het is buiten mij! God zal Faraö's welstand aanzeggen.

17 Toen sprak Faraö tot Jozef: Zie, ¹⁶⁴in mijn droom stond ik aan den oever der rivier;

18 En zie, uit de rivier kwamen op zeven koeien, ¹⁶⁵vet van vlees en schoon van gedaante, en zij weidden in het gras.

19 En zie, zeven andere koeien kwamen op na deze, mager en zeer lelijk van gedaante, rank van vlees; ik heb dergelijke van lelijkheid niet gezien in het ganse Egypteland.

20 En die ranke en lelijke koeien aten die eerste zeven vette koeien op;

21 Dewelke in haar buik inkwamen; maar men merkte niet, dat ze in haar buik ingekomen waren; want haar aanzien was lelijk, gelijk als in het begin. Toen ontwaakte ik.

22 Daarna zag ik in mijn droom, en zie, zeven aren rezen op in een halm, vol en goed.

23 En zie, zeven dorre, dunne en ¹⁶⁶van den oostenwind verzengde aren, schoten na dezelve uit;

24 En de zeven dunne aren verslonden die zeven goede aren. En ik heb het den tovenaars gezegd; maar er was niemand, die het mij verklaarde.

25 Toen zeide Jozef tot Faraö: De droom van Faraö is één; ¹⁶⁷hetgeen God is doende, heeft Hij Faraö te kennen gegeven.

26 Die zeven schone koeien zijn zeven jaren; die zeven schone aren zijn ook ¹⁶⁸zeven jaren; ¹⁶⁹de droom is één.

150 Gen. 40:6; Dan. 2:1-3; 4:5; 5:6; 7:28; 8:27; Hab. 3:16.

151 Ex. 7:11,22; 8:7,18,19; 9:11; Lev. 19:31; 20:6; Deut. 18:9-14; Jes. 8:19; 19:3; 47:12,13; Dan. 2:2; 4:7; 5:7,11.

152 Matth. 2:1; Hand. 7:22.

153 Job 5:12,13; Ps. 25:14; Jes. 19:11-13; 29:14; Dan. 2:4-11,27,28; 1 Kor. 3:18-20.

154 Gen. 40:1-3,14,23.

155 Gen. 40:5-8.

156 Gen. 37:36; 39:1,20.

157 Gen. 40:12-19.

158 Gen. 40:20-22; Jer. 1:10; Ez. 43:3.

159 1 Sam. 2:8; Ps. 105:19-22; 113:7,8.

160 Ex. 10:16; Dan. 2:25.

161 2 Sam. 19:24; 2 Kon. 25:29; Esth. 4:1-4; 5:1; Jes. 61:3,10; Jer. 52:32,33.

162 Gen. 41:9-13; Dan. 5:16.

163 Gen. 40:8; Dan. 2:18-23; 28-30,47; Hand. 3:12; 14:14,15; 2 Kor. 3:5.

164 Gen. 41:1-7.

165 Jer. 24:1-3,5,8.

166 Gen. 41:6; 2 Kon. 19:26; Ps. 129:6,7; Hos. 8:7; 9:16.

167 Zie bij Gen. 41:16. Jes. 41:22,23; 43:9; Mark. 13:23; Openb. 4:1.

168 Zie bij Gen. 40:12.

169 Gen. 2:24; Ex. 26:6; 1 Joh. 5:7.

Gen. 41:2-7 De vette koeien, en de volle aren, waren toepasselijke symbolen van overvloed, zoals de magere koeien en de dunne aren dat waren van de hongersnood. De 'koeien' lijken een zinspeling te zijn op het gras als voedsel voor het vee; en de 'aren' op het koren als voedsel voor de mensen.

Gen. 41:8 De omstandigheden van Faraö's dromen waren vreemd en onnatuurlijk, maar toch leken ze zeer belangrijk; en ze maakten op hem een diepe indruk, als een voorteken van belangrijke gebeurtenissen voor hemzelf of voor zijn koninkrijk. Om Jozefs verhoging te bewerkstelligen beschikte God het zo, dat de tovenaars en wijzen zelfs geen aannemelijke suggestie konden geven voor de betekenis van de dromen. Het is niet duidelijk volgens welke

regels zij dromen interpreteerden, of waarom ze bij deze gelegenheid van een uitlegging afzagen.

Gen. 41:9-15 'Mijn zonden': zijn eerder begane zonden tegen Faraö, of dat hij Jozef vergeten had.

Gen. 41:16-24 Zo sprak Jozef van de Heere, en schaamde zich niet' (Ps. 119:46). Door dit bescheiden en vrome antwoord veroordeelde hij stilzwijgend al de voorgewende bekwaamheid van de tovenaars, en trachtte hij de koning zelf 'van deze valse ijdelheden tot de levende God' te bekeren (Ps. 31:7; Hand. 14:15). Tegelijkertijd zag hij af van elke prententie zelf een bijzonder wijsheid te bezitten, gaf aan Faraö zijn welwillendheid te kennen, en zijn vertrouwen dat de droom en de uitleg ervan voor zijn koninkrijk heilzaam zouden blijken te zijn.

27 En die zeven ranke en lelijke koeien, die na gene opkwamen, zijn zeven jaren; en die zeven ranke van den oostenwind verzengde aren zullen zeven jaren des hongers wezen.

28 Dit is het woord, hetwelk ik tot Faraö gesproken heb: ¹⁷⁰hetgeen God is doende, heeft Hij Faraö vertoond.

29 Zie, de zeven aankomende jaren, zal er grote overvloed in het ganse land van Egypte zijn.

30 Maar na dezelve zullen er opstaan ¹⁷¹zeven jaren des hongers; dan zal in het land van Egypte al die overvloed ¹⁷²vergeten worden; en de honger zal het land ¹⁷³verteren.

31 Ook zal de overvloed in het land niet gemerkt worden, vanwege dienzelven honger, die daarna wezen zal; want hij zal zeer zwaar zijn.

32 En aangaande, dat die droom aan Faraö ¹⁷⁴ten tweeden maal is herhaald, is, ¹⁷⁵omdat de zaak van God vastbesloten is, en dat God haast, om dezelve te doen.

33 ¹⁷⁶Zo zie nu Faraö ¹⁷⁷naar een verstandigen en wijzen man, en zette hem over het land van Egypte.

34 Faraö doe zo, en bestelle opzieners over het land; ¹⁷⁸en neme het vijfde deel des lands van Egypte in de zeven jaren des overvloeds.

35 En dat zij ¹⁷⁹alle spijze van deze aankomende goede jaren verzamelen, en koren opleggen, onder de hand van Faraö, tot spijze in de steden, en bewaren het.

36 Zo zal de spijze zijn tot voorraad voor het land, voor zeven jaren des hongers, die in Egypteland wezen zullen; ¹⁸⁰opdat het land van honger niet verga.

37 En ¹⁸¹dit woord was ¹⁸²goed in de ogen van Faraö, en in de ogen van al zijn knechten.

38 Zo zeide Faraö tot zijn knechten: Zouden wij wel een man vinden als dezen, ¹⁸³in welken Gods Geest is?

39 Daarna zeide Faraö tot Jozef: Naardien ¹⁸⁴God u dit alles heeft verkondigd, zo is er niemand zo verstandig en wijs, als gij.

40 Gij ¹⁸⁵zult over mijn huis zijn, en op uw bevel zal al mijn volk de hand kussen; alleen dezen troon zal ik groter zijn dan gij.

41 Voorts sprak Faraö tot Jozef: ¹⁸⁶Zie, ik heb u over gans Egypteland gesteld.

170 Zie bij Gen. 41:16,25.

171 Gen. 41:27; 2 Sam.

24:13; 1 Kon. 17:1; 2 Kon.

8:1; Luk. 4:25; Jak. 5:17.

172 Gen. 41:21,51; Spr.

31:7; Jes. 65:16.

173 Gen. 47:13.

174 Gen. 37:7,9; 2 Kor.

13:1.

175 Num. 23:19; Jes.

14:24-27; 46:10,11; Matth.

24:35.

176 Dan. 4:27.

177 Ex. 18:19-22; Deut.

1:13; Hand. 6:3.

178 Spr. 6:6-8; 22:3; 27:12.

179 Gen. 41:48,49,56;

45:6,7.

180 Gen. 47:13-25.

181 Spr. 10:20; 25:11;

Hand. 7:10.

182 Joz. 22:30; 2 Sam.

3:35; 1 Kon. 21:2 marg.

183 Num. 27:18; Job 32:8;

Dan. 4:8,18; 5:11,14.

184 Zie bij Gen.

41:16,25,28,33.

185 Gen. 39:4-6; Ps.

105:21,22; Spr. 22:29; Dan.

2:48; 6:4.

186 Gen. 41:44; Esth.

10:3; Dan. 4:2,3; Matth.

28:18; Filipp. 2:9-11.

Gen. 41:25-27 Beide dromen hadden eenzelfde betekenis, dezelfde gebeurtenissen werden door twee verschillende beelden weergegeven. De zeven vette koeien en de zeven volle aren wezen op zeven jaren.

Gen. 41:28-32 Op deze wijze gaf Jozef met nadruk aan Faraö te kennen, dat de vruchtbaarheid van Egypte, alsook de onvruchtbare perioden, geheel en al het werk van Jehova waren; en dat het overstromen van de Nijl, alsook het ontbreken daarvan, 'tweede oorzaken' waren, die geheel en al door de God des hemels bestuurd en beschikt werden.

Gen. 41:33-36 Jozef veroorloofde het zich om Faraö deze raad te geven, als een praktisch uitvloeisel van de openbaring die God hem had geschonken, want deze was bedoeld om de koning vooraf te waarschuwen, zodat hij zijn voorbereidingen kon treffen. Het opvolgen van dit advies was zonder risico, omdat alleen dat koren zou worden achtergehouden, wat men na de normale consumptie kon overhouden. \diamond Naast al het koren dat Faraö zou opslaan, kan men zich voorstellen dat ook vele welgestelde Egyptenaren persoonlijk graanschuren zouden inrichten, zodat er op verschillende manieren tijdens de jaren van overvloed een immense hoeveelheid koren kon worden verzameld.

Gen. 41:37 Niet alleen Faraö, maar ook zijn raadgevers waren onder de indruk van Jozefs uitlegging van de dromen, vonden zijn advies voortreffelijk, en gingen ermee akkoord. Mogelijk had men daarbij ook wel de verwach-

ting dat dit voor henzelf of voor hun vrienden, een lucratieve en eervolle bezigheid zou zijn. \diamond Zo heeft God aan Jozef niet alleen wijsheid geschonken, maar bracht Hij hem ook in de gunst bij de Egyptenaren.

Gen. 41:38 'Gods Geest': deze conclusie kwam waarschijnlijk voort uit een overgeleverde traditie, dat de hoogst en edelste wijsheid voortkwam uit de inspiratie van Gods Geest. Het oordeel dat Faraö zich over Jozef had gevormd, was ongetwijfeld niet alleen gebaseerd op zijn uitlegging van de dromen, die de bekwaamheden van de tovenaars verre overtrof, maar ook op het door hem voorgestelde plan, dat evenzeer uitsteeg boven al de wijsheid van zijn raadgevers. Alle partijen zwegden bij deze gelegenheid, hetgeen wel zeer bijzonder is, als wij bedenken hoezeer de menselijke natuur tot afgunst geneigd is, en dat Jozef uiteindelijk toch een vreemdeling en een slaaf was. Dit alles mag wel worden toegeschreven aan het werk van God, Die ervoor zorgde dat zij allen zo sterk waren geïmponeerd, dat er geen enkel bezwaard geuit werd.

Gen. 41:39,40 Zo werd Jozef de rechterhand van Faraö, met heerschappij over alle departementen van de regering, en belast met de leiding van het inzamelen van het koren. Geen mens op aarde had deze positie kunnen bekleden met meer voordelen voor alle betrokkenen, en minder gevaren voor wie dan ook. Want Jozef was hierin een bijzonder type van onze volmaakte wijze, rechtvaardige, getrouwe, en

42 En Faraö nam¹⁸⁷ zijn ring van zijn hand af, en deed hem aan Jozefs hand, en liet hem fijne linnen klederen aantrekken, en legde¹⁸⁸ een gouden keten aan zijn hals;

43 En hij deed hem rijden op den tweeden wagen, dien hij had; en zij riepen voor zijn aangezicht: Knielt! Alzo¹⁸⁹ stelde hij hem over gans Egypteland.

44 En Faraö zeide tot Jozef: Ik ben Faraö! doch zonder u zal niemand¹⁹⁰ zijn hand of zijn voet opheffen in gans Egypteland.

45 En Faraö noemde Jozefs naam Zafnath Paänéah, en gaf hem Asnath, de dochter van Potiféra, overste van On, tot een vrouw; en Jozef toog uit door het land van Egypte.

46 Jozef nu was¹⁹¹ dertig jaren oud,¹⁹² als hij stond voor het aangezicht van Faraö, koning van Egypte; en Jozef ging uit van Faraö's aangezicht, en hij toog door gans Egypteland.

47 En het land bracht voort, in de zeven jaren des overvloeds, bij¹⁹³ handvullen.

48 En¹⁹⁴ hij vergaderde alle spijs der zeven jaren, die in Egypteland was, en deed de spijs in de steden; de spijs van het veld van elke stad, hetwelk rondom haar was, deed hij daar binnen.

49 Alzo bracht Jozef zeer veel koren bijeen,¹⁹⁵ als het zand der zee, totdat men ophield te tellen: want daarvan was geen getal.

187 Esth. 3:10,12; 6:7-12;
8:2,8,10,15; 10:3; Dan.
2:46,47; 5:7,29; Luk. 15:22.

188 Spr. 1:9; Hgl. 1:10; Ez.
16:11; Dan. 5:7,16.
189 Gen. 42:6,30,33;
45:8,26; Hand. 7:10.

190 Ex. 11:7.
191 Gen. 37:2; Num. 4:3;
2 Sam. 5:4; Luk. 3:23.

192 1 Sam. 16:21; 1 Kon.
12:6; Spr. 22:29; Dan. 1:19;
Luk. 21:36; Jud. 24.
193 Gen. 26:12; Ps. 72:16.

194 Gen. 41:35,36; 47:21.
195 Gen. 22:17; Richt.
7:12; 1 Sam. 13:5; Ps. 78:27;
Jer. 33:22.

barmhartige Middelaar en Koning.

Gen. 41:41-43 Mogelijk was Jozef uit bescheidenheid geneigd om een zo gewichtig en hoog ambt beleeft te weigeren, en was hij geïntimideerd door de problemen en gevaren ervan, en had hij daarom herhaalde verzekeringen nodig om hem te bemoedigen. ◇ Door deze verschillende tekenen maakte de koning openlijk zijn aanstelling kenbaar, en maakte duidelijk dat het gevaarlijk zou zijn om zich hiertegen te verzetten. ◇ 'Wagen' (vers 43): dit is de eerste keer, dat in de Schrift een wagen wordt vermeld.

Gen. 41:44 'Ik ben Faraö': 'Zo zeker als ik koning van Egypte ben, zal ik achter u staan, zodat geen mens iets zonder uw toestemming en in strijd met uw gebod zal doen.'

Gen. 41:45,46 Volgens sommigen betekent 'Zafnath Paänéah' 'de behoeder van het land'. Anderen denken echter dat het in het Egyptisch 'e'en onthuller van geheimen', of 'de man aan wie geheimen worden geopenbaard', betekent. ◇ 'Potiféra' is een andere naam dan Pótifar, en hier wordt ook iemand anders dan de meester van Jozef bedoeld. Als priester of vorst van On, of Heliopolis, was hij een vooraanstaand hoveling, of was dat geweest, want mogelijk was hij niet meer in leven en was zijn dochter een beschermelinge van Faraö. ◇ Jozef trok onmiddellijk het hele land door om dat te inspecteren, graanschuren te bouwen, en voorbereidingen te treffen voor de uitvoering van zijn grote plan.

Gen. 41:4 'Bij handvullen': een zeldzame en buitengewoon grote toename.

Gen. 41:48,49 Mogelijk werd het vijfde deel (Gen. 41:34) ingezameld als een vorm van belasting; Jozef kon echter het koren ook in grote hoeveelheden opkopen toen het goedkoop was, en sloeg het op nabij de plaats waar het ingezameld was. Dit was de gemakkelijkste oplossing, en daarmee liet hij het volk ook zien dat het koren voor hen was opgeslagen, en niet van hen was afgenomen.

Gen. 41:50,51

'Manasse': 'die vergeten doet'. God had Jozef al zijn gezwogen en het huis van zijn vader doen vergeten, door de voorspoedige wending die zijn leven had genomen na zijn slavernij en gevangenschap. Mogelijk had hij, toen hij de opperschenker om diens voorspraak vroeg, erover gedacht om naar huis terug te keren, uit respect voor zijn vader en familie. Maar nu hem door de Voorzienigheid een andere

taak en werkterrein was toebedeeld, had hij dit plan opgegeven. ◇ Het moet aan de bijzondere beschikking van God worden toegeschreven, dat Jozef ervan was weerhouden om iemand informatie te laten inwinnen over zijn vader, of om hem over zijn verhoging te informeren.

Gen. 41:54 'In al de landen': in alle landen die aan Egypte grenzen.

Gen. 41:55 'Hongerde': de eigen voorraden van de Egyptenaren waren na enige tijd uitgeput. De openbare graanschuren waren toen over het algemeen hun enige redmiddel, en zonder deze zou er een rampzalige hongersnood zijn opgetreden. ◇ Het feit dat deze gebeurtenissen met Jozefs voorzeggingen overeenkwamen, zullen zijn invloed bij de koning en het volk enorm hebben vergroot.

Gen. 41:56,57 Jozef schijnt de openbare graanschuren pas te hebben geopend nadat de eigen voorraden van de Egyptenaren bijna uitgeput waren. Deze maatregel zou ertoe bijdragen dat men zuinig was op het koren, zodat de verschrikkingen van de hongersnood in Egypte en de nabuurlanden zouden kunnen worden voorkomen.

PRAKTISCHE OPMERKINGEN

Gen. 41:1-38 De Heere zal op de door Hem bepaalde tijd Zijn volk uit de moeilijkheden brengen, als goud dat gelouterd is in de oven. Dit gebeurt echter niet op de wijze of op de tijd waarop zij het verwacht hadden, en pas nadat Hij hen ertoe gebracht heeft zich niet meer op andere dingen te verlaten, maar enkel en alleen op Hem te vertrouwen, en zich aan Hem te onderwerpen. ◇ 'In de veelheid der dromen zijn ijdelheden' (Pred. 5:6), en over het algemeen is het niet de moeite waard om de dromen te herhalen, en is er ook geen zinnige interpretatie van te geven. Toch is onze verbeelding, in wakende en in slapende toestand, zo volkomen in de hand van de Heere, dat Hij door een droom, zonder dat deze een profetische betekenis heeft (zoals bij Faraö), bij ons een indruk kan achterlaten die hoogst belangrijke gevolgen heeft voor onszelf en voor anderen. ◇ Wij moeten niet de hoop opgeven als onze verwachtingen niet direct worden beantwoord, en niet denken dat het zaad van het Woord verspild is als we het niet onmiddellijk zien opschieten. Want het is mogelijk dat zelfs de meest onachtzame en vergeetachtige personen zich er later nog iets van herinneren, en verootmoedigd worden